



List

LETO XVIII

ŠT. 11

1. DECEMBER 2011

1,60 EUR

ISSN 1581-8373



Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj



**Vabljeni na drsališče
na rokometnem igrišču v Šoštanj.**

**Od 3. decembra 2011
do 28. februarja 2012.**

Otvoritev: **Petek, 9. decembra 2011, ob 17. uri**
Nastopa: **Matjaž Ograjenšek**
Drsalni spektakel: **Lucky lookers on ice!**

Redne tedenske animacije z vaditelji drsanja:
torek in četrtek od 16. do 17. ure
sobota od 11. do 12. ure.



**Vse aktivnosti
na drsališču
so brezplačne.
Vabljeni!**

Občina Šoštanj



OBČINA ŠOŠTANJ

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Kompelj

Lektoriranje

Jožica Andrejc
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik, Eurograf d.o.o.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 12 (december 2011), pošljete najkasneje do 15. decembra 2011 na elektronski naslov: list.revija@gmail.com

Naša občina	4
Dogodki in ljudje	6
Župnijska obvestila	10
Premogovnik Velenje	11
Portret	12
Fotoreportaža: Magnifico	14
Volitve v državni zbor 2011	16
Volitve 2011	20
Napovednik prireditev	22
Šolski list, vrtec	24
Podoba kulture	26
V spomin	28
Zapisani (v) glasbi	29
Iz/beremo	30
Proza	32
Muzej usnjarstva Šoštanj	33
Obletnica	34
Pozojeva grajska pot	36
Šport in rekreacija	38
Ribiči	40
Iš piš, ti loviš	42
Šoštanj ima talent	43



Foto: Tomaž Sinigajda

Naša občina

priljubljen: Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., višji svetovalec za odnose z javnostmi

Prenovljena streha Športne dvorane Šoštanj

V začetku novembra so izvajalci zaključili z deli na strehi Športne dvorane Šoštanj pri stari Biba Roeckovi šoli. Streha je že vrsto let povzročala preglavice vsem uporabnikom, občina jo je že nekajkrat tudi delno sanirala, kar je do neke mere rešilo težave, vendar so se vsakokrat pojavile nove; v zadnjem letu pa je stanje postalo že skoraj nevzdržno.

Ob vsaki tekmi so košarkarji Elektre in odbojkarji Šoštanja Topolšice s strahom pogledovali v nebo, vendar jim je bilo vreme praviloma naklonjeno, nekajkrat so bili razmeram v dvorani prilagojeni treningi, saj bi sicer lahko igralci tvegali kakšno poškodbo, enkrat pa so jim s folijo priskočili na pomoč tudi šoštanjski gasilci.

Občina Šoštanj je tako v letošnjem letu pristopila k celoviti sanaciji te strehe, tako da so izvajalci na obstoječo streho položili dodatno tricentimetrsko kritino, vmes pa pustili zračni most. Kritina bo seveda preprečevala točenje, izdatno pa bo tudi pripomogla k boljši izolaciji športne dvorane. Ob sanaciji so ugotovili, da je bila prvotna streha že od vsega začetka napačno položena, zato je tudi vrsto let povzročala težave.

Občina Šoštanj je od Fundacije za šport uspela pridobiti 15.000 evrov za sofinanciranje sanacije strehe, kar predstavlja nekaj več kot petino



celotne investicije.

Župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih se zahvaljuje vsem uporabnikom športne dvorane za razumevanje in tudi hišniku v dvorani Vladimirju Rizmanu, ki je v času, ko je streha še točila, z gledno skrbel za dvorano in ob vsakem dežju ustrezno zaščitil parket.

Slovenski zajtrk tudi v šoštanjskem vrtcu

Šoštanjski vrtec je že vrsto let vključen v projekt medeni zajtrk, ki je bil letos razširjen v tako imenovan slovenski zajtrk. V vrtcih in šolah po Sloveniji so tako pripravili zajtrk iz slovenskih proizvodov. V vseh so imeli tokrat enak zajtrk: kruh, maslo, med in mleko, za malico pa so dobili jabolka.

Kot vsako leto je otroke v vrtcu obiskal tudi čebelar Dušan Gorenc, član Čebelarskega društva Ravne. Otrokom je predstavil pomen čebel, ne samo za pridobivanje proizvodov, kot je med in drugi medeni izdelki, temveč tudi njihov pomen za ohranitev mnogih rastlin. Otroci so ga z zanimanjem poslušali, nato pa so z veseljem pojedli svoj slovenski zajtrk. Otroci o čebelah že veliko vedo, zapeli pa so tudi Slakovo – Čebelar.

V enem izmed oddelkov, pri otrocih, starih pet in šest let, se jim je pridružil tudi podžupan Občine Šoštanj, zadolžen za družbene dejavnosti, Vojko Krneža, ki je ponovno zajtrkoval v vrtcu, skupaj z ravnateljico, mag. Mileno Brusnjak.



Sadni gozd

Ljudska univerza Velenje je koordinator prav posebne akcije, imenovane sadni gozd. Akciji se je z veseljem priključila tudi Občina Šoštanj. Župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru Darko Menih rad podpre tovrstne akcije. Skupaj z ravnateljico Vrtca Šoštanj mag. Mileno Brusnjak

so hitro našli lokacijo za posaditev sadnega drevja.

Igrišče šoštanjskega vrtca Lučka je tako bogatejše za dve jablani (carjeviča), lesko in oreh. Pri saditvi so županu in poslancu Darko Menihu, direktorici Ljudske univerze Velenje Brigiti Razinger Kropušek in pomočnici ravnateljice Vrtca Šoštanj Mariji Petkovnik aktivno pomagali tudi otroci, ki so hitro prijeli za lopatke. Na ta način se že najmlajši naučijo



ceniti rastlinske vrste v okolju, v katerem živijo, in spoznavajo, kako se le-te razvijajo in rastejo.

Brigita Kropušek Ranzinger je ob tej priložnosti med drugim povedala: »Zadali smo si, da bomo za nas in naslednje rodove v Sloveniji zasadili 2 milijona rastlin z užitnimi plodovi, listi, koreninami in semeni. Torej eno drevo na prebivalca. Veliko je govora o tem, kaj zdrava prehrana sploh

je. Mi ne dvomimo, da je pravkar utrgan ekološki sadež iz avtohtonega drevesa najbolje, kar lahko ljudje naredimo zase. Prepričani smo tudi, da je cvetoča češnja lepša od vseh okrasnih dreves. Trendi, ki vodijo od globalizacije k samooskrbi kažejo, da bo okrasno drevje počasi potrebno zamenjati s takim, ki ima neskončen donos. Naše poslanstvo je, da o tem prepričamo tudi druge.«

Uvajanje modela kakovosti E-Qalin v PV Centru starejših Zimzelen v Topolšici

V PV Centru starejših Zimzelen v Topolšici so v četrtek, 22. Septembra 2011, pripravili dve svečanosti ob začetku uvajanja modela kakovosti za socialno-varstvene ustanove E-Qalin. Prva je bila namenjena zaposlenim centra in gostom, druga pa stanovalcem in njihovim svojcem.

Na prireditvah sta direktorica centra Andreja Štefan Bukovič in vodja kakovosti Diana Janežič predstavili model kakovosti in njegove koristi za zaposlene in uporabnike storitev. Kulturni program so izvedli člani pevskega zbora Zimzelen in otroci Podružnične osnovne šole Topolšica, ob obeh prireditvah pa so razstavili tudi izdelke, ki so jih ustvarili stanovalci v sodelovanju z zaposlenimi.

Osnovna ideja modela je kakovost, tako izvajanja storitev in programov zaposlenih kot življenja stanovalcev, vodenja ustanove, sodelovanja z okoljem, doseganja zadovoljstva zaposlenih, stanovalcev in svojcev. Pot do kakovosti pa je vzajemno sodelovanje med vsemi uporabniki – zaposlenimi, vodstvom, stanovalci, svojci, lokalno skupnostjo, poslovnimi partnerji ... Učinki modela kakovosti bodo boljša kakovost storitev za uporabnike, večja motiviranost in zadovoljstvo zaposlenih ter pomoč vodstvu in zaposlenim v centru pri zagotavljanju in izpopolnjevanju kakovostnih storitev.

Direktorica PV Zimzelen Andreja Štefan Bukovič je poudarila, da je prav, da se je model kakovosti začel uveljavljati tudi na področju socialnega varstva - na tem zelo pomembnem področju dela s človeškimi viri, kjer je treba postaviti in dosegati standarde ter razvijati kulturo odnosov.

V nagovoru zaposlenim je dejala, da se je, odkar je center odprt, zgodilo zelo veliko. »V skoraj dveh letih smo prepletli niti med sabo, spletili sodelovanje z lokalno skupnostjo in to je temelj, na katerem bomo gradili projekt kakovosti. Ta pomeni, da bomo naše storitve opravljali odlično, dosegli takšno stopnjo zaupanja pri stanovalcih in svojcih ter tudi v širšem okolju, da se bodo počutili varne, se obračali na nas, ko nas bodo potrebovali. To je naša vizija. Danes smo že tako zrel kolektiv, da smo se pripravljene spoprijeti z izzivom, ki ga pred nas postavlja model kakovosti E-Qalin,« je dejala Andreja Štefan Bukovič.

V imenu Občine Šoštanj se je prireditve udeležil podžupan za družbene dejavnosti Vojko Krneža in med drugim dejal: »Po manj kot dveh letih delovanja že lahko govorimo o kakovosti delovanja PV Centra starejših Zimzelen. Postavili pa ste si še višje cilje in standarde. Lokalna skupnost zelo ceni vaše delo in odprt odnos do kraja. V Občini Šoštanj takšno sodelovanje spremljamo in podpiramo, saj smo v vašem strokovnem timu našli prave sogovornike za skupno delo.«



Dogodki in ljudje

Pohod po lovski poti

Vroče sončno poletje se je pošteno potegnilo v september in naš načrt izpeljati vsak mesec en pohod in hkrati predstaviti kraj ter njegove posebnosti na rekreativni način se nam uspešno izpolnjuje.

Dvanajsti pohod po našem letnem planu je Turistično društvo Topolšica izvedlo v soboto, 24. 9. 2011. Pot je bila najzahtevnejša do sedaj. A vtisi in doživetja, ki so čakali pohodnike, so bili navdušujoči in nepozabni.

Pot smo začeli pri Hotelu Vesna v Topolšici. Krenili smo proti SV po glavni cesti ob pobočju Loma do kmetije Napotnik, po domače Onat. Tu se začelja lovski pot. Med hišo in gospodarskim poslopjem smo krenili v strmo pobočje Loma. Po uri hoje smo prišli do dveh zelo izpostavljenih mest na višini 655 m, nad Mornovo zijalko. Pot smo nadaljevali do porušene lovske preže na višini 701 m. Tukaj smo se obrnili na sever in po gozdu nadaljevali proti našemu cilju – vrhu Loma. Na vrhu Lomka smo se vpisali v vpisno knjigo. Sestopali smo proti Aravsovi kmetiji, kjer so nas kot vedno do sedaj ponovno prijazno sprejeli in nas okrepčali. Kar neradi smo zapustili toplino Aravsove domačije in pot nadaljevali po gozdni cesti do Dražnikovega pašnika. Spustimo smo se po cesti do Mikužove domačije, po domače Slabetove, in naprej do asfaltne ceste pri Goltniku, po domače Frančniku. Kar kmalu smo prispeli do Drevove domačije,



po domače do Belaza, in še čisto kratek sprehod, pa smo že bili zopet na cilju pred Hotelom Vesna. Bil je topel septembrski dan. A pohodnikom je bilo predvsem toplo zaradi dobre družbe, zanimivih krajev in prijetnih domačinov.



jk

Srečanje v Ravnah

V soboto, 19. novembra, je Krajevna organizacija Rdečega križa Ravne namenila srečanju starejših krajanov in v tamkajšnjem REKS-u se jih je zbralo kar enainosemdeset.

Najstarejši prisoten krajan je bil upokojeni učitelj Franc Hudomal, krajanka pa Elizabeta Hriberšek. Oba sicer najstarejša prebivalca kraja Mihaela Gorška in Ano Vrtačnik bodo člani rdečega križa obiskali osebno. Kot vsako leto, menda že tridesetih ali več, se je za dobro počutje in izvedbo potrdil odbor, zagotovo pa je duša projekta Jože Jančič.

V prijetnem pričakovanju so najprej prisluhnili kulturnemu programu, ki so ga pod vodstvom učiteljice Brigite Robida pripravili otroci iz kraja. Pristrčno vdušje, ki ga znajo ustvariti edino otroci, so dopolnili pozdravi



Foto: Amadeja Kompnej



Foto: Amadeja Kompnej

gostov: predstavnika OZ RK Velenje Jožeta Kožarja in predstavnikov Občine Šoštanj Alenke Verbič ter podžupana Vojka Krneže. Organizacijski odbor je poskrbel še za skromno pojedino, dobro voljo ob srečanju pa so udeleženci že tako prinesli s seboj. Ja, tale turoben novemberski čas lahko čudovito pogreje z drobnimi pozornostmi.

Milajka B. Kompnej

Jesensko veselje v Topolšici

Sobota, 29. 10. 2011, pred dnevom spomina je za Turistično društvo Topolšica pomenila, da se je v našem zdravilišču zbrala Slovenija v malem. Štajerci, Gorenjci, Ljubljanci, Primorci, Kočevci, Gaberčani, Velenjčani, domačini in še od kod, vsi smo se odpravili na našo sedaj že tradicionalno Jesensko veselje.

Dobili smo se pred Hotelom Vesna v Topolšici. Pot nas je vodila ob potoku Toplica mimo Kumrovega mlina, kjer so gostje lahko zvedeli in videli vse, kar je ostalo od njega. Nadaljevali smo ob Toplici do prostora za piknik pri Rožiču. Tu je bila druga postaja z okrepčilom in kratko zgodovino Topolšice. Pohodnike je prijazno sprejel gospod Rožič, jih okrepil z aperitivom. Gospod Šumah pa je poskrbel za zabavo. Ob prijetnem klepetu smo pot nadaljevali, si ogledali, kje sta stala še druga dva mlina v Topolšici – Kotnikov in Kolavtarjev, nato pa zavili proti kmetiji Napotnik, ki nas je ponovno že tradicionalno prijazno sprejela. Gospodinja Cvetka Napotnik nas je nagovorila in nam povedala posebnosti in zanimivosti njihove kmetije, gospodar Peter in sin Jaka pa sta nas odpeljala k bogato obloženi mizi, kjer smo degustirali njihove dobrote. Dobro podprti smo



se podali v blagi hriček za kmetijo, saj nas je že pričakoval mojster za krovstvo s »šiklini« ali skodlami – gospod Ivan Ostovršnik. Po ogledu prikaza njegove obrti smo si privoščili še domače pecivo in kavo, ki nam jo je postregla gospa Štefka Ostovršnik. Sedaj nas je čakala samo še zadnja postaja na Zafršnikovi domačiji. Pri Edu Pergovniku je vedno nepozabno. Topel plamen ognja nas je vabil, da smo si privoščili »pajan« kruh s česnom in zaseko, v žerjavici pečen krompir, kuhan kostanj in jabolčnik.

Tokratni pohod je sedaj že tradicionalen, čeprav je izveden šele drugič. Lanske izkušnje so nam letos samo še potrdile pravilnost odločitve za naš program. Gostje hotela niso mogli prehaliti doživetja. Celo ljudje, ki sicer Topolšico dobro poznajo, so ugotavljali, da so jo na tak način spoznali prvič in da si tega še želijo.

jo

Komemoracija

Zadnji oktobrski dan so se po vsej državi vrstile ne le praznične prireditve ob dnevu reformacije, pač pa tudi spominske komemoracije pri obeležjih, ki so postavljena v spomin na žrtve II. svetovne vojne.

V Ravnah so kar štirje taki pomniki in pri enem od teh, Poštajnarjevem spomeniku, ki v sivem kamnu nosi imena vseh Ravenčanov, ki so za svobodo darovali svoja življenja, je KO ZB za vrednote NOB Ravne pripravila kratko spominsko komemoracijo.

Spominske slovesnosti se je udeležilo precej krajanov, pa tudi šoštanjski župan s soprogo si je vzel čas za to.

V programu so sodelovali ravenski godbeniki, ki so ob polaganju venca k spomeniku igrali žalostinko, sledil je kratek govor sekretarke, ki je

poudarila, da čeprav čas teče in briše vse, tudi spomine, je prav, da tudi najmlajše še vedno vsaj malo poučimo o II. svetovni vojni, da bodo vedeli, da svoboda ni samoumevna kot poletno sonce, ker so zanjo umirali mladi in stari, pa tudi otroci.

Ravenski pevci so odpeli dve partizanski pesmi, šolarji ravenske podružnične šole so recitali in zapeli, harmonikarja sta zaigrala venček partizanskih, recitatorki pripravili v srca segajoč recital, partizansko pesem pa je odpel še Ženski pevski zbor Ravne.

Razšli smo se z mislijo na vse tiste, za katerimi seveda že dolgo nihče ne žaluje več, pa je dan mrtvih priložnost za to, da v svojih srcih najdemo majhen kotiček za toplo misel tudi nanje, ki so za svobodo prelili svojo kri.

mk

Martinovanje

Topolšica s svojo blago sredogorsko klimo ravno ni pravi kraj za dobro uspevanje žlahtne rastline vinske trte. Le malokatero poletje traja dovolj dolgo, da trtin plod dozori. Kljub temu pa Topolščani tako kot drugi zelo spoštljivo častimo sv. Martina, ki nam iz mošta dela vino.

TD Topolšica je letos pripravilo pohod Martinovo veselje, kjer z gosti hotela, z obiskovalci kraja in domačini

obiščemo nekaj topolških gostiln, spoznavamo njihovo dejavnost in ponudbo, zgodovino, ljudi in njihovo kulinariko. Pohod je dolg okoli 6 km. Pot nas je vodila mimo blokov do kmeta Ferlina, od tam pa do Šmonovega križa in v dolino Strmina, po kateri smo potovali do Apartmajev KAVNIK. Prijazni domačini so nas sprejeli z bogato obloženo mizo. Vendar smo si najprej ogledali njihov muzej, saj so svojo staro domačijo uredili tako, da se je čas v njej ustavljal. Topla krušna peč, skrbno urejene zbirke čevljarke obrti in žganjekuhe dajejo obiskovalcu občutek, da smo stopili v preteklost. Glas harmonike nas je povabil k domačim dobrotam in zelo težko smo se poslovili, saj so nas že pričakovali na naši naslednji postaji Gostilna Janez v Lajšah. Prehodili smo le malo poti in nismo pokurili še nič kalorij tistega, kar smo pravkar zaužili, a smo zopet prišli pred bogato obloženo mizo. Pripoved o zgodovini gostilne in njenih zanimivih lastnikih



nam je popestrila degustacijo dobrot pred nami. A jesenski dnevi so kratki in že smo hiteli do domačije Koradejevih – Ločan uradno. Izjemno prikupna mlada družina kmetovalcev na tej kmetiji nam je ogrela srca. Gostoljubnost, nasmeh, dobrosrčnost so atributi te domačije in najboljša »moneta« za vse goste Hotela Vesna v Topolšici, še posebno tuje, ki so tokrat tudi potovali z nami.

Ker se je začel spuščati mrak, smo prižgali bakle in z njimi nadaljevali pot. Mimo kmetije Tekavc smo se spustili v dolino in ob potoku Toplica potovali vse do naše končne postaje. Pohod smo zaključili s pravim vrhuncem – krstom vina. Rudi Rožič, Marjan Karlovčec in Milan Koren so nam pripravili nepozabno krstitev vina. Vse je dopolnila še domača pesem in okusna kulinarika našega gostitelja Picerije LAGUNA v Topolšici.

jk

Internacionalizacija – najboljša pot iz krize

Sredi novembra je Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica (SŠGZ) v Velenju pripravila razvojno konferenco Savinjsko-šaleške (SAŠA) regije, ki je potekala pod naslovom Internacionalizacija – najboljša pot iz krize. V času, ko se Slovenija nahaja v resni razvojni blokadi, ko se kriza financiranja ne odraža samo v gospodarskem, ampak tudi v javnem sektorju in ko po najbolj optimističnih napovedih zasebna poraba, ki je eno od gonil gospodarske rasti, v bližnji prihodnosti ne bo preseгла enega odstotka, se izvoz kaže kot edini pravi izhod iz sedanje situacije.

Predsednica SŠGZ dr. Cvetka Tinauer je v uvodnem govoru ostro opisala razmere in naslovila opozorila odgovorni politiki, da brez ureditev ključnih vprašanj v Sloveniji podjetjem ne bo pomagal niti vstop na tuje trge. Ključ do uspeha je namreč konkurenčnost, na to pa ima odločujoč vpliv konkurenčnost državne uprave, le-ta pa da ni na vzdržni ravni. Izpostavila je tudi nekatere bistvene probleme, s katerimi se bomo morali nujno in takoj soočiti. Predlagala



Foto: Jože Miklavc

je različne rešitve: uvajanje inovativnosti v vse sfere družbenega sistema, racionalizacijo državne uprave in nagrajevanje uradnikov po rezultatih dela ter večji nadzor nad njihovim delom.

Udeležencem konference je spregovoril tudi župan Mestne občine Velenje Bojan Kontič in sporočil, da je v dolini zgrajenih dovolj prodajnih kapacitet (trgovskih centrov) in da je zdaj čas za gradnjo proizvodnih obratov. Kot že večkrat je tudi tokrat poudaril, da je potrebo čim prej pričeti izgradnjo hitre ceste na relaciji Šentrupert–Velenje–Avstrija, ki bo predstavljala hrbtenico 3. razvojne osi, ter na nadaljevanje nadomestnega bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj, ki bo Sloveniji zagotovil stabilno oskrbo z električno energijo tudi v prihodnjih desetletjih, ko se pričakuje porast njene porabe.

V osrednjem delu konference sta Benjamina Wakounig, predsednik Slovenske gospodarske zveze (SGZ) iz Celovca, in Felix Wieser, predsednik upravnega odbora Zveze bank, predstavila omenjeni instituciji, ki sta lahko slovenskim podjetjem in podjetnikom zanesljiv partner pri vstopanju na trge Zahodne in Srednje Evrope ter z nekaterimi zgledi in predlogi nakazala možno boljše sodelovanje. Primere dobre prakse so predstavili Mirko Strašek, direktor podjetja KLS z Ljubnega ob Savinji, mag. Andreas Urbas, direktor podjetja Urbas iz Velikovca, in Ana Laura Rednak, direktorica prodaje in financ v velenjskem podjetju Plastika Skaza. Ob zaključku konference sta predsednik SGZ Benjamin Wakounig in predsednica SŠGZ dr. Cvetka Tinauer podpisala sporazum o



Foto: Jože Miklavc

dolgoročnem sodelovanju, Tinauerjeva pa je ob tem najavila povezovanje še z drugimi regionalnimi zbornicami v tujini.

Jože Miklavc

Ob mesecu požarne varnosti taktična vaja v Premogovniku Velenje

V oktobru, mesecu požarne varnosti, so v Premogovniku Velenje tudi letos izvedli taktično vajo na osnovi plana simulacij izrednih razmer, letnega plana dela Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Premogovnika Velenje (PIGD) in Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Velenje s poklicnim jedrom. Vaja je potekala v sredo, 12. oktobra 2011. Njena predpostavka je bil požar zaradi vžiga odpadnega olja v skladišču z odpadnim oljem in gradbenim materialom na objektu novega jaška NOP II na območju Novih Prelog v Velenju.

Namen vaje je bilo preveriti delovanje gasilskih enot Premogovnika Velenje in PGD Velenje ob nastanku požara, usposobiti vodjo intervencije za poveljevanje in vodenje v intervencijah pri gašenju požara, spoznavanje opreme obeh gasilskih enot in objektov na območju jaška NOP II z okolico, preizkus hidrantnega omrežja v okolici objekta ter preverjanje ukrepanja varnostnikov HTZ Velenje v primeru izrednih razmer.

Zadovoljstvo ob uspešno izvedeni vaji je izrazil tudi direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved: »Premogovnik Velenje ima poleg dobro izurjene jamske reševalne čete, ki skrbi za varnost zaposlenih v primeru neljubih dogodkov v podzemnih prostorih rudnika, tudi dobro izurjeno gasilsko moštvo, kar je za varnost

in uspešno delovanje podjetja nujno potrebno.« Dodal je še, da Premogovnik Velenje potrebuje kvalitetno in dobro opremljeno gasilsko enoto, ki v primeru potrebe zna in zmore posredovati, zato se člani PIGD PV redno izobražujejo na gasilskih tečajih in usposabljanjih.

Vodja intervencije pri PIGD Premogovnika Velenje Robi Rotovnik je povedal, da je v vaji sodelovalo 12 članov PIGD in 7 članov PGD Velenje. Korenine premogovniškega gasilstva segajo v leto 1932, ko je bilo ustanovljeno Gasilsko društvo Rudnika Velenje, ki se je leta 1948 preimenovalo v Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo. Pod tem imenom še vedno deluje v okviru Gasilske zveze Velenje kot njeno edino industrijsko gasilsko društvo. Sedaj je vanj vključenih

45 članov, njihova oprema je sodobna, delovanje pa je podrejeno predvsem potrebam podjetja. Pomemben del svojega delovanja posvečajo preventivi s pregledi objektov podjetij Skupine Premogovnik Velenje. V sodelovanju s Službo varstva pri delu Premogovnika Velenje vsako leto organizirajo taktične vaje na objektih podjetij Skupine Premogovnik. Nekatere vaje izvajajo sami, sicer pa k sodelovanju povabijo sosednja društva, ki se tako spoznavajo z objekti na področju Premogovnika Velenje.

V PIGD PV delujeta tudi dve tekmovalni desetini, ki se redno udeležujeta tekmovanj v okviru Gasilske zveze Slovenije ter tekmovanj in prijateljskih srečanj z drugimi industrijskimi društvi v Sloveniji.

Ker je taktična vaja potekala v času, ko je na območju Novih Prelog povečan promet, so z njo preverili tudi sodelovanje voznikov ob nastanku izrednih razmer. Rotovnik je ob tem poudaril, da so se vozniki dobro odzvali in da tudi sicer izkušnje kažejo, da vozniki na splošno dajejo prednost intervencijskim vozilom.

Tadeja Mravljak Jegrišnik



Foto: arhiv PV

Premogovniku Velenje in projekta LOWCARB

V Premogovniku Velenju je med 16. in 18. avgustom potekala verifikacija in delo pri mednarodnem razvojnem projektu LOWCARB. Projekt, katerega cilj je zmanjšanje porabe energije in količine emisij toplogrednih plinov, se je pričel lani julija in bo trajal tri leta. Tokrat poteka že tretja verifikacija, kjer partnerji iz Velike Britanije, Španije, Poljske in Slovenije preverjajo stanje na projektu, v katerem Premogovnik Velenje izvaja predvsem optimizacijo zračenja in črpanja vod ter zajem metana iz jamskega zraka.

Člane delovne skupine je nagovoril mag. Bojan Lajlar, vodja tehničnih služb v Premogovniku Velenje, ki je poudaril pomen dolgoletne tradicije Premogovnika na področju razvojnega in raziskovalnega dela. Izpostavil je nekaj pomembnejših razvojnih projektov, med njimi projekt postavitve novega izvoznega jaška NOP 2. »Prepričan sem, da nam bodo številni razvojni rezultati, ki jih bomo dobili s projektom Lowcarb, koristili tudi pri našem nadaljnjem delu,« je še dejal mag. Lajlar.

Premogovnik Velenje sodeluje pri aktivnostih, kjer izvajamo optimizacijo zračenja s preučitvijo inteligentnih sistemov prezračevanja ter kontrole; izboljšujemo tudi proces projektiranja zračenja v jami, kjer bomo ob nadgradnji procesa izboljšali programsko opremo. Sodelujemo pri proučevanju tehnologij zajema metana iz izrabljenega jamskega zraka na ventilatorju in pri razvoju opreme za procese črpanja jamskih vod.

Vrednost celotnega projekta LOWCARB je 4 mio EUR; delež sofinanciranja je 2,4 mio EUR. Od tega bo Premogovnik Velenje za izvajanje razvojnih aktivnosti prejel okoli 150.000 EUR sredstev.

Partnerji na projektu so: koordinator University of Exeter (UK), Asociación para la Investigación y el Desarrollo Industrial de los Recursos Naturales (ES), Główny Instytut Górnictwa (PL), Hulleras Del Norte S.A. (ES), Kompania Węglowa S.A (PL), Mines Rescue Service Ltd (UK), University of Nottingham (UK), University of Oviedo (ES), Premogovnik Velenje (SI). V sklopu projekta je Premogovnik Velenje sodeloval pri izračunu ogljičnega in ekološkega odtisa (CF in EF) procesa pridobivanja premoga.



Foto: arhiv PV

CF in EF je bil izračunan tudi za druge premogovnike EU. Sodelovali smo pri dajanju podatkov za potrebe preučitve tehnologij uporabe metana iz ventilacijskega zraka (VAM) in za izdelavo EU registra različnih CH₄ emisij. Preučujemo tudi porabo električne in toplotne energije po procesih.

Večino aktivnosti smo opravili na področju zračenja, kjer smo začeli nadgradnjo v Premogovniku Velenje razvitega programa za načrtovanje zračenja, za kar smo morali najprej ponovno proučiti in preveriti delovanje programa. Za projekt smo nabavili opremo in material, in sicer merilnike hitrosti zraka, merilnike koncentracije ogljikovega dioksida² in merilnike koncentracije metana, prenosni multifunkcijski merilnik in prenosni merilnik plinov. Trenutno dokončujemo postavljanje mreže merilnikov, opravili pa smo tudi več meritev in analiz različnih zračilnih parametrov. V okviru delovnega srečanja so partnerji projektne skupine obiskali Muzej premogovništva Slovenije v Velenju, nekateri pa tudi jamo Premogovnika Velenje ter nekatere zunanje objekte. Navdušeni so bili nad visoko razvito in moderno opremo ter tehnologijo Premogovnika Velenje. Koordinator projekta in partnerji so pohvalili naše delo, veseli pa nas tudi informacija, da imajo enako mnenje glede Premogovnika Velenje tudi v Bruslju.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

SPOROČILO ZA JAVNOST

Na Nadzornem svetu Premogovnika Velenje o prispelih prijavih za razširitev uprave

Velenje, 21. novembra 2011

Na 16. redni seji Nadzornega sveta Premogovnika Velenje, ki je potekala v ponedeljek, 21. novembra 2011, so člani NS pregledali prijave, ki so do 17. 11. 2011 prispale na javni razpis za imenovanje člana uprave Premogovnika Velenje, ki je bil 2. 11. 2011 objavljen v časniku Delo. Na razpis je prispelo pet prijav, od tega štiri popolne.

Na današnji seji nadzornega sveta so bili izvedeni razgovori s predstavitvijo vseh štirih kandidatov, ki so posredovali popolne prijave. Nadzorni svet je imenoval tričlansko upravo, ki jo sestavljajo dr. Milan Medved (predsednik uprave), dr. Vladimir Malenković (član uprave) in Sonja Kugonič (članica uprave - delavska direktorica Premogovnika Velenje). Uprava bo mandat nastopila 1. decembra 2011 za dobo petih let.

Župnijska obvestila

Bogoslužna oznanila v Šoštanju

SVETE MAŠE NA 2. ADVENTNO NEDELJO, 4. DECEMBRA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri, *po maši bo predstavitev obnovljenih orgel*
- Topolšica ob 10. uri

SVETE MAŠE V SREDO, NA PRAZNIK BREZMADEŽNEGA SPOČETJA DEVICE MARIJE, V ČETRTEK, 8. DECEMBRA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri (*ob 18.00 slovesen sprejem novih ministrantk in ministrantov*)
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

SVETE MAŠE NA 3. ADVENTNO NEDELJO, 11. DECEMBRA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7., 8.30 in ob 15. uri (*srečanje gibanja Vera in luč*)
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri

SVETE MAŠE NA 4. ADVENTNO NEDELJO, 18. DECEMBRA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (*skupni krst*).
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri

SVETE MAŠE NA SVETI VEČER, 24. DECEMBRA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 18. uri, večerna božična maša za otroke
- Bele Vode ob 20. uri
- Topolšica ob 20. uri
- Gaberke ob 21.15
- šoštanjka mestna cerkev ob 22. uri
- Zavodnje ob 22.30
- Šoštanjka župnijska cerkev ob 24. uri

SVETE MAŠE NA BOŽIČ, 25. DECEMBRA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Topolšica ob 11.15
- Gaberke ob 10. uri
- Zavodnje ob 10. uri
- Sveti Križ ob 19. uri

SVETE MAŠE NA ŠTEFANOVO, 26. DECEMBRA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- sv. Anton – žive jaslice ob 18. uri

SVETE MAŠE NA NOVO LETO, 1. JANUARJA 2012:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri
- Gaberke ob 11.15

SVETE MAŠE NA PRAZNIK SVETIH TREH KRALJEV V PETEK, 6. JANUARJA 2012 (BLAGOSLOV SVEČ):

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Na praznik sv. Valentina, v soboto 7. januarja 2012, bo v Zavodnjah maša ob 10. uri.

SVETE MAŠE NA PRAZNIK JEZUSOVEGA KRSTA, 8. JANUARJA 2012 (NA TA DAN ZAKLJUČUJEMO ADVENTNO AKCIJO OTROCI ZA OTROKE):

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 11.15
- Gaberke ob 10. uri

Sprejem novih ministrantk in ministrantov

8. decembra bo v šoštanski mestni cerkvi ob 18. uri slovesen sprejem novih ministrantk in ministrantov. Vsi ti se že od začetka šolskega leta pripravljajo na omenjen dogodek, zato je prav, da jih spremljamo z molitvijo, da bi bili vztrajni v služanju, ki so si ga izbrali.

Pomembna spodbuda na njihovi poti služenja cerkvenemu občestvu so tudi njihovi starši, zato ob tej priložnosti tudi vi lepo povabljeni k temu dogodku.

Dekanijsko adventno srečanje mladih

Adventno srečanje mladih Šaleške dekanije bo v šoštanski župnijski cerkvi v soboto, 10. decembra. Začeli bomo ob 19. uri.

Advent – pričakovanje Boga

Že sama narava nas v mesecu decembru v naših krajih vabi k bolj umirjenemu, globljemu življenju. Večeri nastopijo že skoraj sredi popoldneva, tako morda več časa preživimo doma. S tem nam že letni čas daje priložnost, da se pripravimo na praznike ob koncu leta. Še več priložnosti za res poglobljeno praznovanje pa nam ponuja liturgični čas, ki ga imenujemo advent – pričakovanje.

Tako kristjani kot nekristjani tja do konca leta pričakujemo nekaj lepega, čas, ko bomo več skupaj, se morda družili ob obloženi mizi, na kakšnem smučišču, v toplicah ali kje drugje. Vsi ti dogodki nam dajo vedeti, da človek ni ustvarjen samo za trdo delo in marsikdaj tudi za osamo v njem, temveč mora to, kar doživlja, z nekom deliti. Vsakršne sužnosti stvarem nas želi osvobodjati Odrešenik, ki je prišel na svet kot človek in ostaja z nami poveljčan pod podobo kruha. Želi nam znova pokazati, da smo ustvarjeni drug za drugega, da drug drugemu postajamo dar, kakor je za nas postal dar Jezus, učlovečeni Bog.

Za nas kristjane je advent tako še posebej pričakovanje Boga. Ves adventni čas je namenjen razmišljanju o skrivnosti, da je Bog postal človek, eden izmed nas, da nam s človeškimi besedami in dejanji pove, da nas ima neizmerno rad in da nas nič ne more ločiti od njegove ljubezni, kakor je to zapisal apostol Pavel (Rim 8,39). Advent je čas, ko ob veri v to dejstvo ne moremo le nemo čakati in strmeti, temveč nas učlovečeni Bog vabi, da ravnamo po njegovem zgledu. Način, kako tudi mi lahko postanemo dar drug drugemu, je lahko tudi adventna akcija Otroci za otroke. Želi nas opomniti, da so tudi danes med nami ubogi – vedno pa je z njimi Bog. Tudi Jezus ob svojem rojstvu ni našel toplega zavetišča med bogatimi meščani, temveč pri ubogih – pri pastirjih. Tam, med ubogimi, ga bomo najlažje srečali tudi danes. In tako se bo Bog v naši ljubezni do sočloveka rodil v nas. Hočete dokaz? Ko se boste odločili pomagati tem, ki vam ne morejo povrniti, in k temu povabili svoje otroke, boste vedeli, da ste ravnali prav. Bog se ne želi izmuzniti nikomur izmed nas. Kar štiri tedne nas želi s svojo besedo in obhajanjem zakramentov pripravljati na to, da pride. Naj ta čas ne gre mimo nas, pa bomo doživeli nekaj tistega miru, ki so ga doživeli pastirji na betlehemske planjavah. Bog daj, da ga doživimo tako, da bodo tudi tisti, ki Boga še ne poznajo, imeli kaj od našega veselja. Naj Bog danes uporabi nas, da dá po naših besedah ter dejanjih vedeti svetu, da je resnično Emanuel, Bog z nami.

Voščilo ob božiču in novem letu

Vsem bralkam in bralcem Lista želiva ob božično-novoletnih praznikih veliko blagoslova in notranjega miru. Tistega, ki ga ne more dati blišč prodajaln, čudovito okrašeno božično drevo ali kaj drugega. Predvsem tistega, ki se rodi v človeškem srcu, za katerega vemo, da je resničen, trajen in prihaja od Boga – tudi po sočloveku.

Janez Kozinc in Jože Pribožič

Premogovnik Velenje

Premogovnik Velenje podpisal sporazum o ustanovitvi skupnega podjetja Fairwood PV v Singapurju

V Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju so 11. oktobra 2011 160 metrov pod zemljo, na območju, kjer se je premogovništvo v Šaleški dolini pred več kot 136 leti tudi začelo, Premogovnik Velenje, Skupina Fairwood, Cigler & partners in Chescor Capital s podpisom pogodbe uradno ustanovili skupno podjetje Fairwood PV, ki bo imelo sedež v Singapurju.

Fairwood PV bo nudil celovite storitve upravljanja premogovnikov, projektiranja, inženiringa in operative na področju Indije in celotne azijsko-pacifiške regije, s poudarkom na okolju prijaznih tehnologijah, ki so rezultat najnovejših tehnologij za povečanje produktivnosti in varnosti na področju premogovništva.

Današnji prelomni dogodek v zgodovini Premogovnika Velenje poleg zanesljive in konkurenčne dobave domačega premoga za proizvodnjo električne energije pomeni tudi prenos našega lastnega visoko strokovnega inženirskega znanja, tehnologije oz. t. i. know-howa izven meja naše države, v azijsko-pacifiško območje, Avstralijo, Novo Zelandijo, Vietnam ... To je po vseh kazalnikih in napovedih regija, ki intenzivno vplaga v posodabljanje podzemnega pridobivanja premoga in si bo s tem zagotovila varno in zanesljivo preskrbo z domačim energentom. Skupaj s sodelavci Skupine Fairwood bomo izkoristili nove priložnosti in bomo sodelovali pri posodobitvi rudnikov v teh državah. To bo tudi dobra priložnost za nadaljnji razvoj in internacionalizacijo Velenjske odkopne metode, ki ima za seboj že več kot 60-letno zgodovino in za katero smo pred leti prejeli tudi priznanje Inženirske zbornice Slovenije za inovativnost. Velenjska odkopna metoda s tem postaja slovenski izvozni artikel.



Foto: arhiv PV

»Prepričan sem, da je ustanovitev skupnega podjetja Fairwood PV izjemna mednarodna priložnost za celotno Skupino Premogovnik Velenje,« je po podpisu dejal direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved. »S tem tudi dokazujemo, da prav naše več kot stoletne izkušnje, znanje naših inženirjev, naša oprema, ki je vedno pogosteje plod lastnega inženirskega znanja, odpirajo nova delovna mesta in zagotavljajo delovanje našega podjetja še naslednjih nekaj desetletij, saj sodelovanje pri posodabljanju rudnikov v svetu ponuja za nas izjemno velik in še neizkoriščen potencial.« Dr. Medved je še dodal, da podjetje Fairwood PV načrtuje pomoč pri modernizaciji nekaterih rudnikov s podzemnim pridobivanjem premoga v omenjeni regiji, pri tem pa bo delovalo v skladu z dosedanjimi strateškimi cilji Premogovnika Velenje, ki daje velik poudarek varnosti in varovanju okolja.

Ranbir Saran Das, generalni direktor Fairwooda, je povedal:

»Prepričan sem, da bo današnja ustanovitev skupnega podjetja pomembna mednarodna priložnost za Fairwood, saj se tako Indija kot azijsko-pacifiška regija soočata z velikim povpraševanjem po premogu tako za industrijsko kot domačo uporabo. Zelo navdušeni smo nad videno tehnologijo v Premogovniku Velenje, zato se veselimo dolgega in plodnega medsebojnega sodelovanja.«

PV

O PREMGOVNIKU VELENJE

- Več kot 135 let izkušenj na področju podzemnega pridobivanja premoga – izkopenega več kot 220 mio ton premoga – trenutno @ 4 mtpa;
- Deluje na enem največjih in najbolj učinkovitih podzemnih premogovnikih v Evropi – in je eno najmodernejših na svetu;
- Visoko mehanizirana proizvodnja – v evropskem vrhu po učinkovitosti, varnosti in obvladovanju vplivov na okolje;
- Ustanovitelj svetovno znane Velenjske širokočelne odkopne metode, za debelejšje sloje premoga, polnjenje / utrditev prostora po ekstrakciji deluje že skoraj 60 let;
- Več kot 2.500 zaposlenih (Premogovnik Velenje in povezane družbe) vključno z upravo, strokovnim in rudarskim osebjem.

O SKUPINI FAIRWOOD

Fairwood je svetovalna, inženirska, projektna skupina za razvoj in zagotavlja end-to-end storitev z dodano vrednostjo za razvoj sodobnih urbanih področij.

Z več kot 18-letnimi izkušnjami ponuja svetovanje v različnih sektorjih vključno z novimi mesti, infrastrukturo, energijo, transportom, turizmom, načrtovanjem občin, con, trgovin na drobno, pisarn, prostim časom in tematskimi parki, kongresnimi centri idr. Fairwood je dosegel zavidljiv ugled na področju ponudbe in visoke kakovosti ter je eden izmed vodilnih na področju infrastrukture in razvoja skupin v Indiji.

RGP za Slovenske železnice uspešno sanira predore

Hčerinska družba Premogovnika Velenje RGP že od leta 2009 uspešno izvaja dela na področju sanacije predorov in prepustov Slovenskih železnic. Posamezni tehnološki postopki so bili v Sloveniji izvedeni prvič, še posebej tehnološki postopek nanosa hidroizolacij.

Bogate izkušnje družbe RGP na področju izgradnje vseh vrst podzemnih objektov v zahtevnih geomehanskih pogojih in velikih globinah so pripomogle k uspešni izvedbi sanacije železniških predorov na relaciji Ljubljana-Sežana. Predori so v uporabi že vse od leta 1857, zato je zaradi dotrajanosti bilo potrebno opraviti številna dela: sanacijo predorskega oboka, pranje in klesanje predorske obloge, fugiranje odprtih med kamnitimi boki, injektiranje za kamnito oblogo in hidroizolacijo predorske obloge. RGP je pridobil tudi posel pri sanaciji številnih prepustov na odseku Divača–Koper. V letošnjem letu so tako sanirali že več kot 15 prepustov.

Eden izmed ciljev družbe RGP je postati vodilno podjetje na slovenskem trgu pri sanacijah železniških predorov in prepustov v naslednjih letih. Prav tako želijo pri sanacijskih delih pridobiti nova spoznanja na področju tehnologije materialov in tehnoloških postopkov ter tako še nadgraditi že tako bogate izkušnje.



Portret

V SPOMINIH IN SEDANJOSTI

Pravzaprav sem se h gospe Angeli Težak oziroma Elici, kakor jo vsi poznamo, napotila po spomine, ki jih goji o svojem življenju in o življenju v mestu, ki praznuje letos 100 let. Ob koncu praznovanja sem želela oživiti pogled nazaj. Na tiste čase meščanstva, kjer je družmirski kmet nekaj veljal in se je vedelo, kdo peče žemlje in kdo kruh.

Gospa Elica ima častitljivih sedeminosemdeset let in vsa leta je preživela prav tu, v domačem mestu. Sprejela me je v bolniški postelji. Nekaj boleha, je povedala njena hči Irena, ki že dolga leta skrbi zanjo. Če smo natančni, že petindvajset let, saj ima zaradi raka colostomo. Ob njeni postelji sta me pričakala tudi Angelin sin Roman in hči Metka, tudi Roman je, žal, bolnik. Tako smo se pravzaprav pogovarjali vsi skupaj. Prijetno je bilo, toplo in ne glede na bolniško posteljo in težave, veliko zdravega optimizma in dobre volje.

Gospa Elica Težak se je rodila leta 1924 mami Jožefi in očetu Jožefu. Oče je imel dobro službo v Vošnjakovi usnjarni, mama je do Elicinega rojstva kuhala pri tej družini. Elica je bila edini otrok in po prvem stanovanju, ki ga je imela družina v "graščini", sta oče in mama leta 1930 postavila družinsko hišo na Šlandrovi poti, kjer živijo še zdaj. Gospe Elici spomin za nazaj ne dela težav, le tekoči dogodki ji nagubajo čelo in brez zadrege, a prijazno prizna, da se tega in onega ne spomni, zato jo mestoma usmerja hči Irena.

A spomin na Vošnjakovo meščansko šolo, ki jo je obiskovala, je lep in včasih svež do podrobnosti. Nasmehne se ob spominu na veroučitelja gospoda Kosija, ki je bil obilne postave, predvsem trebuh je imel baje velik. Otroci so pomazali robove klopi s kreda in tako je bila njegova črna obleka na koncu verouka seveda belo popisana. Gospod Kosi je bil blaga duša in jih za to pobalinstvo ni kaznoval. Pa telovadbo je imela rada, pravi, da so otroci ta čas dobro izkoristili z igranjem in norenjem. Za malico so jedli mleko in kruh in spomni se, da so bili v njeni mladosti v Šoštanju trije peki. Kajba, Delopst in tudi vdove Ropan, ki je vzela na stanovanje peka, ne pozabi.

O ja, tudi učitelja Jureta Vrežeta se spomni, ki jo je nesel na štupo ramo k cerkvi sv. Antona. Seveda se spomni tudi Karla Destovnika, ki se je na hribu, ki pelje proti Pustemu gradu, dobival z Medvedovo Micko. To, da je pisal pesmi, takrat še ni vedela. K Merniku je hodila po sir in skuto, tam je bila mlečna restavracija.

Najlepši spomin ji je na malico, ki jo je kupovala pri Teranu. Kar iz šole so tekli otroci tja na špeh, ki ga je rezal z velike šunke na železni palici. Za dva dinarja, pravi, se je je veliko dobilo in zelo, zelo dobra je bila. Najbrž si vsi otroci tega slastnega zalogaja niso mogli privoščiti, a oče je očitno dobro skrbel za svojo družinico. Iz obiskov na domu je poznala tudi Melvino Vošnjak, tudi ona je obiskovala "fabriške" delavce. Ko jo vprašam, kakšna je bila, se gospa Elica kar razneži. Pravi, da je bila zelo lepa in postavna. Žal je oče Jože je umrl leta 1942 in z mamo sta ostali sami.

Lep spomin ji je tudi na kovanje v Paki, čeprav je bila, pravi, reka mrzla. Bile so lesene utice ob njej. V mladosti je hodila tudi v kino. Najprej je bil kino tam, kjer je bila potem kavarna. Nato je hodila v Union, baje je bila dvorana zelo lepa. Gospa se spomni zametnih zaves in plesov, ki so bili v njej. Slomškov dom, pravi, je bila taka podolgovata stavba, novejša, kamor so hodili na koncerte in v gledališče. Tudi Elica je igrala klavir. Imela je koncertni klavir, ki so ga leta 1956 prodali ravenski šoli. Klavirja najbrž ni nikjer več, a gospa se spomni, kako lep je bil, z rumenim furnirjem. Glasba jo je spremljala tudi sicer v življenju. Mož Oto je tudi igral violino, oče Jože pa je bil med ustanovitelji šoštanske godbe.

Gospa Elica se je po končani meščanski šoli zaposlila. Leta 1939. Na



Foto: Amadeja Kompnej

občini, takrat je bila občinska stavba v nekdanji meščanski hiši oziroma tam, kjer je zdaj sedež Društva upokojencev Šoštanj. Takrat je bil župan Novak iz Družmirja, družmirski kmet. Opravljala je razna pisarniška dela, nato je delala na banki, kjer je spoznala tudi moža Ota, ki je bil v šoštanju namestnik direktorja banke. Kasneje je delala še v Zadrudni hranilnici. Trije otroci, Irena, Roman in Metka, so ji bili največja sreča pa tudi skrb.

Elica je imela v mladosti tudi veliko prijateljic. Strnadova Adela pa Šmigovčevi Vladka in Iva. Rade so prihajale k njim domov, ker je bila mama Jožefa odlična pripovedovalka štorij. Vladka in Iva sta baje sedeli na "kolnkišti", nogice sta spodvnili pod zadnjico in z odprtimi usti in ušesi poslušali grozljivke. Pa Marija Pleteršek, sestra gospoda Miloša Pleterška, je bila tudi njena sošolka. Jolanda Petek iz Topolšice in Jožefa Novak, pozneje poročena z Viktorjem Kojcem. Veliko znanih imen.

Tudi Mayerjevih se spomni, predvsem Majke, ki je bila več v Šoštanju, posebej se z njo ni družila. Mesar Jože Ježovnik je tudi eden izmed tistih, ob katerem imenu se prijetno nasmeje. Na Prešernovem trgu je imel prodajalno. Margareta Lihtineker, nečakinja župana Haukeja, je mladostni spomin na gospo in z njo imajo še zdaj stike. Živi v Avstriji in je ob občasnih stikih vedno naročila pozdrave tudi za Jožefo Skornšek oziroma Platcarjevo Pepco, kot smo jo poznali in ki smo jo, žal, izgubili letos 22. februarja. Zofija Hribernik, njena sošolka, je sorodnica oziroma sestra gospe Napotnik.

V šoli je imela zelo rada zgodovino, glasbo pa je tako ali tako oboževala, največ je poslušala Straussa. Kadar ga igra Andre Rieu, gleda televizijo pozno v noč in uživa v zvokih klasike. Veliko časa preživi v prijetnem zimskem vrtu, ki ga imajo v hiši. Rada se spominja svojega srečnega otroštva, dobrih staršev, še posebej očeta, ki ga je izgubila, ko je bila stara sedemnajst let. Vesela je obiskov, vsakega, ki pride. Redno jo obiskujeta Angela in Ivan Zaveršnik in dekan Jože Pribožič prihaja v njihovo hišo vse od Elicine boleznine sem, že četrto stoletja. Pa Vida Ocvirk, ki velikokrat pride,

kadar ima Irena obveznosti. Vsem je hvaležna, vsakega je vesela, njen optimizem pa je lep zgled vsem tovrstnim bolnikom in hkrati vzpodbuda. In zelo rada ima vnukinjo Moniko, ta ji še posebej izkazuje ljubezen.

Ob tem se je tudi Metka, Monikina mama, ki je ob maminem pripovedovanju v glavnem molčala, malce sprostita. Ob tem je povedala, da je že dvanajst let upokojena in tako pomaga sestri Ireni, ki jo v Šoštanju vsi poznamo po njeni nesebični humanosti, tako v njenem poklicu kot v odnosu do svoje družine. Občinsko priznanje, ki ga je prejela za to, je le skromno priznanje njenemu življenjskemu delu.

Gospa Irena mi je pokazala tudi Izvestje državne meščanske šole Mihaela Vošnjaka iz leta 1937/38, ki ga hranijo v družini. V njem so zabeležena imena učencev, učiteljev, šolskega uspeha, šolskih nalog, učnih knjig, izpitov, ja, tudi popravnih izpitov in celo zdravstvenega stanja mladine. Vse je skrbno zabeleženo, kakor tudi Izkaz gospe Angele, ki kaže na njen odličen uspeh.

S prijetnimi vtisi v srcu in zabeležkami na papirju sem se poslovila od družine, ki mi ni zaupala samo svojih spominov na preteklost. Za urico so mi odprli vrata svojega lepega doma, ki ga je zaznamovala bolezen, a tega niti slučajno ni čutiti. Iskren sprejem, pridih odličnosti v izjavah gospe Angele, ki mi je svoje spomine posredovala v pravilni slovenščini, inteligentno in učinkovito posredovanje gospe Irene ob kakšni Romanovi nerodnosti in rahli Metkini zadregi, vse to je dajalo več kot le intervju.

Če smo mesto ljudje in če so v našem mestu še kakšni podobni prebivalci, kot je ta družina, ki z optimizmom, strpnostjo in medsebojno pomočjo premaguje težave, potem smo krasno mesto.

Milojka B. Komprej



Foto: Amadeja Komprej



PV Center starejših Zimzelen

Oreh, simbol dolgega življenja

»Lepo rasti, da bom še jaz lahko orehe jedla.« To so besede, ki jih je 94-letna Hilda Krajnc namenila novo posajenemu orehu pred PV Centrom starejših Zimzelen v Topolšici. Kot najstarejši stanovalki centra ji je ob Karlu Šilihju, ki je bil med prvimi stanovalci centra, pripadla čast, da posadi drevo. S tem so v PV Zimzelen zaznamovali drugo obletnico delovanja. V njem kar dvakrat praznujejo rojstni dan. Prvič 20. oktobra, ko je bil dom leta 2009 na slovesnosti predan v uporabo, drugič pa 19. novembra, ko so v dom prišli prvi stanovalci.

S sajenjem drevesa so se v PV Zimzelen pridružili projektu Sadni gozd, ki ga je 11. in 12. novembra izvedla Ljudska univerza Velenje in v sklopu katere so v SAŠA regiji posadili kar 360 sadnih avtohtonih dreves. Zato se je sajenja drevesa v Topolšici udeležila tudi **direktorica LU Velenje Brigita Kropušek Ranzinger**. »Pri Ljudski univerzi smo se odločili, da bomo spoštovali modrost starejših ljudi, ki so cenili sadna drevesa in njihove plodove.

Zadali smo si nalogo, da bomo za nas in naslednje rodove v Sloveniji zasadili 2 milijona rastlin z užitnimi plodovi, listi, koreninami in semeni. Veseli smo, da je eno od njih našlo svoj prostor tudi na vašem dvorišču,« je dejala.

Zbrane stanovalce in zaposlene je nagovorila **direktorica PV Zimzelen Andreja Štefan Bukovič** in poudarila, da ima posaditev drevesa veliko simbolike. »Želimo biti prijazni do okolja, do sočloveka. Na tem planetu in v tem času je pomembno, kako se počutimo, kako spoštujemo druge. To drevo nam bo dajalo senco, plodove in nas spominjalo na današnji dan ter na dan, ko smo v PV Zimzelen sprejeli prvega stanovalca. Predvsem pa bo to drevo živelo tudi še takrat, ko nas več ne bo.«

Simbolična je bila tudi izbira vrste drevesa. Oreh je simbol bogatstva, moči, plodnosti in polnosti življenja. Njegova življenjska doba je 120 let. V slovenskem ljudskem izročilu velja za sveto drevo, hišo naj bi varoval pred strelo, hkrati pa odganjal bolezni in slabe duhove. Poleg okusnih jedrc bo čez leta nudil še veliko drugih uporabnih in zdravilnih plodov.

Diana Janežič



Foto: D.J.



Fotoreportaža

Magnifico v Šoštanju

9. november 2011

Foto: Tomaž Sinigajda





1

dr. Boštjan Grabner

Jasmina Imširović,
uni.dipl.upr.org.

Stranka za trajnostni razvoj Slovenije

TRS

Ne dovolite, da vas premaga strah za lastno usodo in prihodnost vaših potomcev! Zaskrbljenost je sicer upravičena, a naj vas strah ne ohromi v brezbržnosti! Naredite korak k spremembam. Poti obstajajo. Stranka za trajnostni razvoj Slovenije TRS jih pozna. Rešitev je: v novih zaposlitvah za mlade, v varni starosti nas vseh, v smotrni izrabi naravnih virov, ki jih ima Slovenija v izobilju, v medsebojnem sodelovanju za boljši jutri in v omejitvi moči neodgovorne politike ter kapitala, ki ju ne zanima blaginja navadnega državljana.

Naj vam bo tokrat mar! Slovenija je narava, so ljudje, so živali. Prihodnost si ustvarjamo sami. In tu je naša skupna priložnost. Sodelujmo! BODIMO SPREMEMBA - VOLIMO TRS!

Tretje mesto na glasovnici pripada Demokratični stranki dela – DSD.

SEM*Si

Stranka Enakih možnosti Slovenije

Blaginja, primerno okolje za bivanje in mir so skupni cilj

Celostni pristop, ki ga poimenujemo **3E** je potreben, če se lotevamo reševanja krize, ki je ekonomska, ekološka in etična.



E	+	E	+	E
EKONOMIJA		EKOLOGIJA		ETIKA
redefinicija lastnine		obnovitev lokalnega trga, obnovitev lokalne kmetijske pridelave in samooskrbe		enake možnosti, enakopravnost, solidarnost
raznolike oblike izmenjave dobrin		ohranjevanje biotske pestrosti		soodgovornost, participacija
demokratizacija podjetij in ekonomskih institucij		varstvo osnovnega standarda človeške eksistence (zrak, voda, okolje, hrana, stanovanje)		politično opolnomočenje posameznikov in skupin
prenova ekonomske politike		prehranska samozadostnost		
medsebojna delitev		vlaganje v obnovljive energetske vire		



SEM*Si = Stranka Enakih možnosti Slovenije

info@sem-si.si, www.sem-si.si



4

zares socialno liberalni

Za kandidaturo sem se odločila v obeh volilnih okrajih, 7. in 8., saj oba okraja dobro poznam in interese obeh lahko zagovarjam skupaj. Za kandidaturo pri Zares socialno liberalni sem se odločila zato, ker je Zares edina stranka, ki se je odločno uprla kapitalskim omrežjem. Poleg tega Zares s konceptom odgovorne ekonomije spreminja sistem, v katerem je edino merilo dobiček na račun dostojanstva ljudi in uničevanja okolja.

Zavzemala se bom za to, da bodo državljanke in državljan varni, da bo Slovenija turistična oaza Evrope z visokimi standardi bivanja in medčloveških odnosov.

Dr. Cvetka Ribarič Lasnik



5

Gibanje za Slovenijo



www.zaslovenijo.si

N.Si
Blizu ljudem.

**VRNIMO
UPANJE
SLOVENIJI**

**Drago
KOREN**

SMS
STRANKA MLADIH
ZELENI EVROPE



Spoštovani volivci !

Šaleškim delavcem predvsem pa njihovim sinovom in vnukom želim svetlejšo prihodnost, kot so jo imeli oni in njihovi očetje. Porušene domačije ter uničena zemlja in narava so previsok krvni davek, da bi ga lahko kar tako pozabili. Zato je pravi absurd, da bi se ta praksa - kljub delnim izboljšavam, nadaljevala še 40 let. Danes obstajajo mnogoštevilne izbire, ki jih včasih ni bilo. Vseeno pa mislim, da naj se rudarstvo in termoelektrarna na premog v TEŠ, ne ukineta čez noč.

To za kar se zavzemam ni temna ampak svetlejša perspektiva, kajti denar od investicije TEŠ-6 bi lahko porabili za razvojne projekte v novi energetiki.

Šaleška dolina lahko postane energetski primer Silicijske doline, ne pa sinonim za trdo fosilno energetiko. Voditelji, ki vam servirajo trditve, da je TEŠ-6 alfa in omega vašega obstoja ne govorijo resnice, morda tudi zato, ker si osebno obetajo del investicijskega kolača. Ampak to ni kolač za vas.

Čas bi že bil, da v 2 desetletju 21 stoletja v Šaleški dolini predvsem mladi začno premišljati drugače. Pregovor pravi: »Samo neumen gospodar vlaga v preteklost«. To kar vam ponujajo je preteklost, kljub tehnologiji, ki bo nekoliko izboljšala sedanje stanje. Ta »nekoliko« ni vreden ne denarja, ne vašega zaupanja.

Sam se bom kot poslanec trudil, da se vam ponudi prava izbira in da vam država pri tem pomaga. Le tako - ne pa s TEŠ-6, se vam bo oddolžila za krvni davek iz preteklosti.

Lepo Vas pozdravljam,

Kandidat za državnozbornskega poslanca v Šoštanj in Velenju na list SMS-Zeleni

Vili Kovačič

SD



Na volilnem lističu obkrožimo

8

Naprej.

**Andreja
Katič**

Spoštovana volivka, spoštovani volivec!

Predčasne parlamentarne volitve so izraz resnosti razmer in zahtevnosti časa. So odločitev za jutri. Še tehtnejša in pomembnejša kot običajno. Zato pojdite na volitve in izberite dobro, premišljeno.

Če boste Vaš glas dali Socialnim demokratom, boste podprli:

- šesti blok Termoelektrarne Šoštanj,
- hitro cesto do Velenja in Koroške,
- Obnovo doma za starostnike v Velenju,
- nadaljnjo sanacijo okolja v Šaleški dolini in odpiranje novih delovnih mest,
- socialno državo in zavzemanje za pošteno plačilo opravljenega dela,
- Premogovnik Velenje, Gorenje in vse druge, ki našim ljudem zagotavljajo delo.

Prosim vas za podporo. Prosim vas, da na glasovnici izberete številko 8.

Andreja Katič

Andreja Katič

www.sds.si



**Zofija Mazej
Kukovič**

SDS 10+
100

PAMETNA REŠITEV

ZA PAMETNO REŠITEV, OBKROŽITE ŠT. 9.

Lista Virant

Državljska lista Gregorja Viranta

Ekipa za prihodnost.

Fidel Krupič

10



www.lista-virant.si

dr. UROŠ ROTNIK
ZA ŠALEŠKO DOLINO št. 11

SLS



**VZTRAJNO
PROTI CILJU**



**Slovenska
nacionalna stranka**



12

**Mihael
Letonje**

BOLJJE ZA ŠOŠTANJ



**ZORAN
JANKOVIČ**



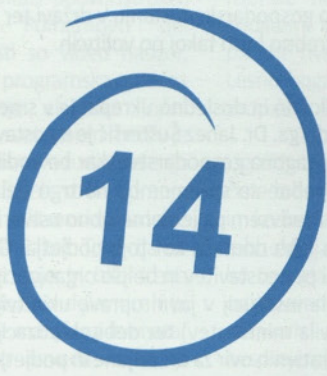
Naročnik: Lista Zorana Jankoviča - Pozitivna Slovenija, Dalmatinova 2, Ljubljana

Spoštovani Šoštanjčani!

V Šoštanju živim že štirinajst let. V tem času smo postali prijatelji in skupaj naredili veliko dobrega. To razmem kot obvezo, da se še naprej trudim narediti naše mesto lepše.

Tudi v Državnem zboru želim povezovati in graditi mostove med ljudmi.

Novalija MUMINOVIČ



Zeleni Slovenije

SKRAJŠANI VOLILNI PROGRAM ZELENIH SLOVENIJE

1. Zeleni Slovenije smo edini original med slovenskimi zelenimi strankami. Z vami in za vas smo že od leta 1989. Po vstopu v parlament bomo z zakonom povrnili nezakonito pridobljeno tajkunsko premoženje praviim lastnikom, to je državljanom in državljkam Slovenije. To in dobičke, ki se iz lesa, elektrike, bank in javnih razpisov prelivajo v privatne žepa, bomo namenili za pokojnine, štipendije in zdravstvo.
2. Zeleni Slovenije bomo državljanom in državljkam Slovenije omogočili dosledno uveljavitev ustavne in z mednarodnimi konvencijami zagotovljene pravice do pravne varnosti.
3. Slovenija mora ohraniti naravne vire v svoji posesti, konkretno vodo, zemljišča in gozdove. Z ukrepi kmetijske politike in živilske proizvodnje bomo zagotovili stalni nadzor nad prehranskimi artikli na trgovskih policah.
4. Z interventnim zakonom bomo ustavili sodne in druge postopke, kjer niso (ali niso bili) garantirani postopki v skladu z Ustavo RS. Kršitve Ustave ne zastarajo.
4. Slovensko gospodarstvo bomo tehnološko modernizirali, spodbudili razvoj zelenih tehnologij in zelenih delovnih mest. S tem bo gospodarstvo postalo energetska varčno in konkurenčno, posledično bomo dosegli tudi zahtevane okoljske standarde, večjo dodatno vrednost in nove zaposlitve. Tako bomo preprečili, da bi naši inženirji iskali službe kot natakarji v tujini.
5. Najnižja pokojnina za polno delovno dobo mora pokriti osnovne življenjske stroške. Začetna plača delavcev ne bo nižja od 720,00 EUR, otroški dodatek do 19. leta pa mora pokriti tudi stroške šolanja.
6. V zdravstvu bomo v ospredje dali človeka, pacienta.
7. Učitelje bomo razbremenili birokracije in povečali njihovo avtonomijo.
8. Na področju energetike bomo v največji meri zagotovili finančno podporo za obnovljive vire energije in učinkovito rabo energije. Tako ne bo potrebno ogrozati nacionalne varnosti z gradnjo nove nuklearke v Krškem.
9. Vsem gospodinjstvom v Sloveniji bomo zagotovili zdravo, pitno vodo iz pipe. To pravico bomo vnesli v Ustavo.
10. Malim in srednjim kmetom bomo pomagali tako, da bodo deležni subvencij po količini oddanega pridelka in ne obsegu obdelovalnih površin v svoji lasti ali najemu.
11. S spremembo medijskega zakona bomo podprli utrjevanje demokracije v državi in zagotovili pravično in enakopravno predstavitev volilnih programov vsem kandidatnim listam v predvolilnih soočenjih.

To lahko spremenimo samo z vašo pomočjo, torej 4. decembra na volišča in obkrožimo ZELENE SLOVENIJE!
Vlado Čuš, predsednik Zelenih Slovenije



uspešno Slovenijo!



*Darko
Lihteneker
- Lihti*

*Človek je kapital družbe
od mladosti do starosti.*

Lihti





Volitve 2011

SDS - Stojnica SDS, ki jo je organiziral okrajni volilni štab osmega volilnega okraja, je bila med drugim tudi v Šoštanju.

Predstavila se je kandidatka SDS za poslanko v Državni zbor RS Zofija Mazej Kukovič. Z občani se je pogovarjala o svojem programu, v katerega vključuje mlade, podjetnike in zaposlene, starejše in tudi prebivalce podeželja. Med drugim predlaga gradnjo avtoceste s smiselno umestitvijo v prostor, izboljšanje pogojev za pridobitev prvega stanovanja, dokončanje projekta Blok 6 TEŠ, prenos rudarskih znanj v svet, investicije v razvoj zdravstvenega turizma, investiranje v ekološko gradnjo, spoštovanje domače obrti, za starejše pa tudi mrežo servisov za postrežbo na domu in seveda dostojne pokojnine. Slogan: Pametna rešitev SDS 10 +100.

Lista Virant - Na predstavitveni tiskovni konferenci Državlanske liste Gregorja Viranta, ki je potekala v Hotelu Paka v Velenju, so dr. Janez Šušteršič, Rado Pezdin in Fidel Krupić, kandidat za poslanca v 7. in 8. okraju 5. volilne enote, spregovorili o gospodarskem stanju v državi ter o programu in ukrepih, ki se jih bo potrebno lotiti takoj po volitvah.

Program liste je naravnani v hitro, odločno in dosledno ukrepanje v smeri zmanjšanja primanjkljaja in javnega dolga. Dr. Janez Šušteršič je izpostavil pomen investicij, okoljske regulative, zagona gospodarstva, kar bo vodilo tudi v odpiranje delovnih mest. Potrebne so spremembe na trgu dela, pokojninska in zdravstvena reforma. Predvsem pa je pomembno ustvariti okolje, v katerem bodo lahko delala tako domača kot tuja podjetja. Ob vsem tem je potrebno zagotoviti tudi poenostavitev in boljšo organizacijo v javni upravi (z zmanjšanjem števila institucij v javni upravi, ukinitvijo nekaterih agencij, zmanjšanjem števila ministrstev) ter debirokratizacijo na vseh področjih (odprava administrativnih ovir za državljane in podjetja, uvajanje sistemov e-zdravja, razvoj e-uprave).

"Te volitve so zrelostni test naroda", je poudaril ekonomist Rado Pezdin, ko je navedel, da je obrestna mera za zadolževanje države v tem mesecu prebela sedem odstotkov. Poudaril je pomembnost pridobitve kapitala iz tujine za investicije, saj so podjetja pri nas nenormalno zadolžena. Začeti je potrebno reševati problem cen zdravil, reformirati zdravstvo, zavzeti se za umik politike iz podjetij ter ostro nastopiti pri pregonu organiziranega kriminala in korupcije.

SLS - Kandidata SLS za poslanca dr. Uroša Rotnika je v svojo zidnico povabil nekdanji župan Šmartnega ob Paki Ivo Rakun. Jesen je čas, ko se grozdje v stiskalnicah spremeni v mošt in po Martinovem v vino. To je čas za katerega pravijo vinogradniki, da je za to opravilo potrebno veliko znanja, dela in vztrajnosti, da je vino prave kvalitete in vinogradnik zadovoljen.

Med hrastovimi sodi pa je bil čas tudi za pogovor o prihodnosti Slovenije in o času ter delu, ki je za to potreben. V družbi ljudi, ki »tečejo tek na dolge proge« se marsikdo zaveda, da je v življenju najpomembnejše

LDS - Novalija Muminović je v akciji revije Naša žena, Ljudje odprtih rok dobil prestižno nagrado in priznanje Darovalec leta 2011. Ta naziv si je prislužil zaradi nekaterih projektov, ki jih vodi že kar nekaj let in po katerih je postal prepoznaven. Najbolj ga je širša javnost spoznala ob gradnji mosta v Paški vasi, ki vodi čez Pako in katerega odprtje je bilo lani. Most je podaril državi, kljub velikim sredstvom, ki jih je vložil vanj. Most baje zato, ker se spominja otroških dni in brvi katero je pogosto prečkal. Življenje v vasi Crveno v Bosni, prihod v Slovenijo s šestnajstimi leti, rudarjenje in nato delo v avtošoli, so del njegovega življenja, v katerem se je gradil. Že nekaj let je samostojni podjetnik, ukvarja se z nepremičninami, v Šoštanju pa je rad in pravi, da bo zanj še veliko naredil.

V življenju ga še vedno spremlja duh brigadirstva, zato pravi, da je prišel v stanje, ko lahko pomaga drugim. Prepričan je v dejstvo, da se dobro z dobrim vrača. Prestižna nagrada Darovalec leta 2011, mu je v veliko spodbudo za nadaljevanje poti, po kateri hodi že kar nekaj let.



Foto: Aleksander Kavčnik



Foto: arhiv

Fidel Krupić, magister evropskega prava, Velenjčan, ki kandidira v 7. in 8. okraju, se je za kandidacijo za poslanca odločil, ker je situacija v državi zelo resna in so resni ukrepi potrebni tako za Slovenijo kot tudi za lokalno okolje. "Vsi se moramo angažirati, da bo državi šlo bolje", je izpostavil. Z delom na velenjski upravni enoti je pokazal, da se da delati učinkovito in uspešno. Poudaril je, da potrebujemo šesti blok šoštanske termoelektrarne, tretjo razvojno os, prav tako pa bo potrebno poskrbeti, da se podjetja iz Šaleške doline ne bodo selila drugam, ampak da se bodo razvijala in v dolino tudi prihajala nova.

vztrajati do cilja. Tudi dr. Uroš Rotnik je človek, ki je z znanjem in vztrajnostjo že dokazal, da ne ostaja samo pri besedah. V prihodnosti želi vztrajati tudi za Šaleško dolino, da se bo dolina lahko pohvalila s čistim zgledom in zadovoljnimi ljudmi.

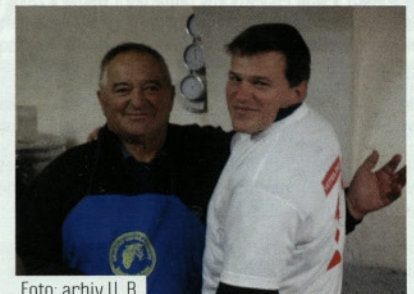


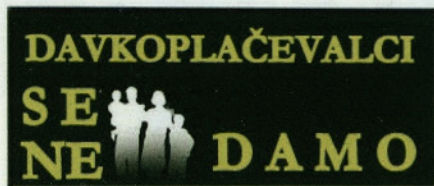
Foto: arhiv U. R.



Foto: J.R.



piše Vili Kovačič, kandidat SMS - Zeleni



Zaustavitev TEŠ 6 - kje so delovna mesta v Šaleški dolini in v Sloveniji?

V predvolilnem boju se velike stranke širokoustijo s frazami o delovnih mestih in gospodarski rasti, ne povedo pa kje so ta delovna mesta. Nočejo, se bojijo ali so vpletene v gordijski vozal TEŠ-6?, ki je »mati vseh afer« drugega desetletja 21. stoletja. Ta tema je skrbno varovana in sterilno čuvana pred okužbami finačne krize in aktualnimi kritikami, celo kritikami sindikatov in upokojencev. To je omogočeno s politično zaslonbo v najvišjem državnem vrhu in v botrih, ki kreirajo medijsko in politično sceno. Drugače se ne bi zgodila medijska blokada. Ta je na poziv HSE, da se ta tema izloči iz predvolilnih soočanj, že prisotna.

V polemikah o TEŠ 6 se redno pojavlja vprašanje o delovnih mestih. Ob tem se mnogi zadovoljijo s površnim odgovorom, da so naši predlogi samo lepe, a neuresničljive želje. Preden bom opisal, kje so delovna mesta, pa ponavljam: samohvala direktorja Premogovnika Velenje z dodano vrednostjo pri visokomehaniziranem odkopavanju, je velik anahronizem. Dodana vrednost je v tem primeru le beseda, za katero se skrivata dve postavki: visoka amortizacija in sorazmerno dobre plače, primerljive s tistimi v Krki. Torej, draga oprema in solidno plačilo za težko, nevarno in umazano delo. Tu ni velike dodane vrednosti, pač pa zgolj reprodukcija obstoječega.

Nazaj k naslovu. Nov poklic je solarni tehnik, specializiran na fotovoltaike in solarno termiko, širši format tega poklica je tehnik obnovljivih virov, kjer je poleg klasične hidroenergije vključeno poznavanje, projektiranje in izdelava novih naprav in zmogljivosti za izrabo obnovljivih virov energije (OVE), kot so:

geotermalna, vetrna, solarna energija in izraba lesne biomase (lesnih odpadkov in gozdnih ostankov lesa) ter organskih odpadkov (bioplin). Na področju obnovljivih virov je zelo potreben in bo vse bolj iskan poklic mehatronik, ki se počasi že uveljavlja.

Pri izrabi geotermike je pomemben segment delovnih mest izdelava toplotnih črpalk, po katerih so potrebe ogromne, zdaj v sosednjih Braslovčah v uspešnem podjetju izdelujejo le-te. Na področju solarne energije je možna izdelava toplotnih kolektorjev, nadalje je tu izdelava oz. montaža visokokakovostnih fotovoltaičnih modulov ter razsmernikov za pretvorbo enosmernege v izmenični tok (na trgu je veliko pomankanje le-teh), nadalje gre za delovna mesta v steklarski industriji za izdelavo kvalitetnega visokoodpornega kaljenega stekla za fotovoltaike in fototermiko. Nova delovna mesta so v izdelavi in montaži podkonstrukcij fotovoltaičnih elektrarn. Pomemben del vseh teh novih zmogljivosti so video nadzor, varovanje ter elektronika in programska oprema za spremljanje proizvodnje elektrike in/ali toplote. Solarna industrija v svetovnem merilu je razprodana. Za vse to je že osnova tudi v Velenju in Šoštanju. Nekoč pred 25 leti so v Gorenju izdelovali tržno uspešne elektronske izdelke (televizorje, video terminale Paka). Tradicija na tem področju obstoja in znanje bi bilo treba obnoviti in dopolniti. V rudniških delavnicah bi lahko izdelovali tudi vetrnice manjšega formata. Številne zaposlitve pa so seveda tudi na področju energetske obnove stavb ter pri izgradnji našega energetskega hidrosistema na spodnji in srednji Savi in drugje, kar je zdaj v zastoju. Hidropotencial je v Sloveniji izkoriščen le polovično. Hidroelektrarne bi hkrati pomenile obrambni protipoplavni varnostni sistem, ohranjanje biodiverzitete in turistične pridobitve. Niso samo vir elektrike, pač pa tudi sredstvo ohranjanja narave in izboljšanje njene kvalitete. Sosedje Avstriji temu posvečajo veliko pozornost, kar se vidi pri njihovi izrabi Mure južno od Gradca. Ko smo bili nedavno na obisku pri njih, so nam to ponosno razkazovali in razlagali.

Seveda pa delovna mesta niso več klasični »šiht« na enem kraju in v isti jami. Rudarje zelo spoštujem in vem, da so spričo izkušeni z nepredvidljivimi situacijami in potrebno iznajdljivostjo sposobni mnogovrstnega prekvalificiranja. V Rudniku Idrija so za 600 rudarjev pred 25 leti zelo uspešno izvedli prekvalifikacije po zaslugi uspešne reorientacije rudarjev in drugih delavcev, vezanih na rudnik, je idrijsko območje danes tehnološko, ekonomsko in razvojno uspešno.

Vse te dejavnosti dajejo več dodane vrednosti kot visokomehanizirano delo pri odkopu in transportu lignita za TEŠ. Hčerinske družbe Premogovnika Velenje – predvsem družba HTZ, so že na tej poti in ne dvomim, da se ne bi mogle širiti v opisani smeri. Le management za to je treba dobiti ali usposobiti, ni pa nobene ovire za to, da se v to vključijo že obstoječi vodilni Šaleške doline. Prej bodo to storili, nižja bo cena preobrata.

O tem, kako nam propada – gnije les v gozdovih, ne bom razpravjal. Hlodovino izvažamo, lesa pa ne uporabljamo za vgradnjo, kljub temu da je odličan gradbeni element. Prav tako ga uporabljamo mnogo premalo za številne izdelke. Prav Šaleška dolina je obdana z gozdovi, vendar vodilnih v Šaleški dolini vse to (še) ne zanima. Ne govorim o tem, ker bi zagovarjal proizvodnjo elektrike iz lesa, pač pa zato, da pričnemo gospodarjenje z gozdovi upoštevati kot okoljevarstveno in zaposlitveno možnost. Tudi tu so delovna mesta. Bolj humana in za mladino zanimiva. V razvoju pa je tehnologija utekočinjanja lesa za energetske namene. Da je možen preobrat v praksi, dokazujejo v Idriji in Esotech v Velenju – danes že mednarodno uveljavljeno podjetje za postavitve ekoloških tehnologij, tretji dokaz so Avstrijci, ki so vse rudnike na lignit zaprli, danes pa so med vodilnimi v Evropi pri izrabi OVE. V Sloveniji pa raje uvažamo surovino za jeklo in aluminij. Lesno bogastvo pa ostaja neizrabljeno ali nam propada.

Lignit je treba ohraniti za čas ko bo na razpolago čista tehnologija in ko bo ekonomsko dostopna in ko bo ekonomsko in tehnološko dostopna tehnologija skladiščenja CO₂. Do tedaj pa naj bo to naša strateška rezerva. Sama dejavnost odkopavanja pa naj se zamrzne. Izčrpanje naravnih rezerv z okoljsko in ekonomsko nesprejemljivimi projekti, kot je TEŠ 6, so neodgovorno početje do naših zanamcev. Ponujanje 40-letne perspektive, za delo pod zemljo pa je zelo slaba – brezizhodna strategija. Za Šaleško dolino in celo Slovenijo.

Govorjenje o visoki dodani vrednosti v podjetju TEŠ in Premogovniku Velenje in izgubi delovnih mest v primeru ukinitev projekta TEŠ 6 nima realne podlage. To je konstrukt ljudi, ki se upirajo spremembam, in sicer spremembam na bolje. Seveda pa je za dosego tega potreben nemajhen premik v mišljenju ljudi, predvsem vodilnih, ki so svojo funkcijo doslej uspešno opravljali na področju fosilnih energentov, zadnje čase pa žal oznanjajo mit, da bo brez TEŠ 6 konec sveta in Šaleške doline. Prav zaradi žrtev Šalečanov za slovenski elektroenergetski sistem, je treba njihovim vnukom ponuditi boljšo perspektivo, kot so je bili deležni sami. Ni dvoma, da ne bi mogli upravljati tudi z drugačnimi energenti in novimi tehnologijami. Nekoč v času gradnje blokov 4 in 5 ni bilo izbir, danes je izbir veliko. Zato nam ni treba pristajati na najslabšo in najdražjo.

Seveda ne gre za spremembo čez noč. Še 10–15 let obratovanja blokov 4 in 5 je ravno primeren čas, da se ljudje pripravijo na preusmeritev in nove poklice. Nikomur v Šaleški dolini se ne jemlje ničesar, vendar kljub temu nekateri pravijo, da se bodo za svoje otroke in vnuke borili do zadnje kaplje krvi. Taka stališča so izraz strahu pred spremembami. Ta strah je »votel, okoli ga pa nič ni«, kot pravi pregovor. Bodo ga pa prej ali slej premagali, če ne starši in njihovi očetje, bodo to zmogli mladi – vnuki in sinovi. Saj prav za njih gre, za mlade in nove generacije. Glede same investicije TEŠ 6 pa velja: »Samo neumen gospodar vlaga v preteklost.«

december 2011

kavarna & šoštanj

List



kabelsko razdelilni sistem šoštanj

Šoštanj.info
<http://sostanj.info>

Napovednik

PRIREDITEV

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

četrtek, 1.12. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 3.12.	planinstvo	Srečanje vodnikov PZS Šaleške doline	Kraj bo objavljen na spletni strani PD Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 3.12. od 10:00 do 18:00	predstavitve	Ta veseli dan kulture 2011	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
sobota, 3.12. ob 10:00	delavnice	Praznične ustvarjalne delavnice	Vila Mayer	Občina Šoštanj
sobota, 3.12. ob 20:00	košarka	Elektra Esotech : Geoplin Slovan (8. krog 1. A SKL oz. Lige Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
nedelja, 4.12. ob 18:00	košarka	Elektra : Celjski vitez (11. krog 2. SKL za mladince U18)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
ponedeljek, 5.12. ob 09:00	rekreacija	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
ponedeljek, 5.12. ob 18:00	religija	Obisk Miklavža s spremstvom in obdarovanje otrok	Trg bratov Mravljak	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
torek, 6.12. ob 16:00	pravljice	Pravljичna urica	Vila Mayer	Občina Šoštanj
sreda, 7.12. ob 12:00	predstavitve	Uporaba Microsoft PowerPointa	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
sreda, 7.12. ob 15:30	predstavitve	Informiranje in svetovanje o izobraževalnih možnostih	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
sreda, 7.12. ob 19:00	planinstvo	Planinski večer	Kulturni dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
četrtek, 8.12. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 9.12. ob 17:00	otvoritev	Otvoritev drsališča	Rokometno igrišče Šoštanj	Občina Šoštanj
petek, 9.12. ob 18:00	predavanje	Predavanje dr. Jonatana Vinklerja o dr. Josipu Vošnjaku in njegovem času	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
sobota, 10.12. ob 09:00	sejem	Božično – novoletni sejem	V središču mesta Šoštanj	Občina Šoštanj

sobota, 10.12. ob 10:00	delavnice	Praznične ustvarjalne delavnice	Vila Mayer	Občina Šoštanj
ponedeljek, 12.12. ob 09:00	rekreacija	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
ponedeljek, 12.12. ob 17:00	glasba	Glasbeni poklon ob 123. obletnici rojstva kiparja Ivana Napotnika	Vila Mayer	Občina Šoštanj
torek, 13.12. ob 16:00	pravljice	Pravljična urica	Vila Mayer	Občina Šoštanj
sreda, 14.12. ob 12:00	delavnice	Naredimo praznične voščilnice	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
sreda, 14.12. ob 19:00	predstava	Stand up (Mamoo-ti)	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
četrtek, 15.12. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 17.12. ob 10:00	pravljice	Krašenje božične jelke in pravljica	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
sobota, 17.12. ob 10:00	delavnice	Praznične ustvarjalne delavnice	Vila Mayer	Občina Šoštanj
sobota, 17.12. ob 19:00	religija	Dedek Mraz	Kulturni dom Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
nedelja, 18.12. ob 16:00	koncert	Božično - novoletni koncert pihalnega orkestra Zarja Šoštanj	Telovadnica OŠ Šoštanj	Pihalni orkester Zarja Šoštanj
ponedeljek, 19.12. ob 09:00	rekreacija	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
ponedeljek, 19.12. ob 19:00	koncert	Božično novoletni koncert učencev Glasbene šole	Kulturni dom Šoštanj	Glasbena šola Velenje – oddelek Šoštanj
torek, 20.12. ob 16:00	pravljice	Pravljična urica	Vila Mayer	Občina Šoštanj
torek, 20.12. ob 19:00	koncert	Koncert Glasbene šole	Kulturni dom Šoštanj	Glasbena šola Velenje – oddelek Šoštanj
sreda, 21.12. ob 12:00	zabava	Igrajmo se »Človek, ne jezi se«	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
sreda, 21.12. ob 19:00	abonma	Jure Ivanušič	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
četrtek, 22.12. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 24.12. ob 10:00	delavnice	Praznične ustvarjalne delavnice s predbožično čajanko za starše	Vila Mayer	Občina Šoštanj
ponedeljek, 26.12.	planinstvo	Topolšica – Lomek – Sleme (lahka pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
ponedeljek, 26.12. ob 18:00	religija	Žive jaslice v Skornem	Cerkev sv. Antona v Skornem	Turistično društvo Skorno

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (C34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na ei. naslov: prireditve@sostanj.net. KATEGORIJE PRIREDITEV: šport splošno

Prvošolčki osnovne šole Šoštanj Ob tednu otroka

V mesecu oktobru, v tednu otroka, smo učenci in učiteljice OŠ Šoštanj imeli prijeten teden, poln posebnih doživetij. Ker nam je bilo lepo, se učenci in učiteljice ob tej priložnosti zahvaljujemo OŠ Mozirje, Muzeju usnjarstva Šoštanj, policistu Zoranu Stojku in Premogovniku Velenje.

Začelo se je v petek, 30. 9. 2011, ko smo se skupaj z našimi prijatelji in učiteljicami podali v Mozirje. Preizkusili smo se v športu na pravi MINI OLIMPIADI. Kot LEVČKI, PRVČKI in SMRKCI smo se pogumno spopadli z različnimi športnimi izzivi. Spoznali smo nove prijatelje, predvsem pa smo preživeli čudovit sončen dopoldan z učenci 1. triade OŠ Mozirje in OŠ Nazarje. Doživeli smo prave olimpijske igre s svečano otvoritvijo, posloveli pa smo se z osvojenimi medaljami, praktičnimi nagradami, predvsem pa z nepozabnimi doživetji.

Tone Pavček:

*Krivica do majhnih
Veliki smejo veliko.
Majhnim se malo šika,
pa se ob to spotiko
nihče ne spotika.*

*Majhni morajo biti
majhni in luštni,
pa počesani, umiti
in velikim poslušni.*

*Majhni morajo jesti
špinače in župe,
v avtu sedež zasesti
stran od volana in hupe.*

*Majhni morajo spati
med najboljšo TV oddajo,
kot ribe molčati,
ko veliki čenčajo.*

*Oni veliko smejo,
oni veliko vejo,
oni velikovedni
niso nikoli poredni.*

*A tudi, če so kdaj sitni,
tečni, starokopitni,
se jih ne sme jeziti
in ne tepsti po riti.*

Prvošolci smo se v sredo, 5. 10. 2011, spet potepali. Povabljeni smo bili v Muzej usnjarstva. Ob tednu otroka so za prvošolce pripravili uro pravljic. Polni pričakovanj smo vstopili skozi vrata muzeja, se povzpeli v tamkajšnjo »učilnico« in pozorno prisluhnilli muzejski vodnici Katarini. Zelo smo bili radovedni, kaj skriva v rdečem kovčku, in s skupnimi moči smo to tudi izvedeli. Največji zaklad v njem je bila knjiga, v kateri je nastopal usnjarški vajenec Jure. Prisluhnilli smo njegovi zgodbi, mu pomagali pri izbiranju usnjenih izdelkov, nato pa smo ga iskali, saj se je skrival po vsem muzeju. Srečali smo ga kar 11-krat, a vedno je otrpnil, ko smo ga našli. Z Juretovo pomočjo smo spoznali nekaj novega o našem domačem kraju in o življenju delavcev »fabrike«, predvsem pa smo uživali v njegovi družbi.

Prvi šolski dan ... kje je že to?

Še ni dolgo nazaj! Pred dobrim mesecem dni so otroci prvič zakorakali v našo osnovno šolo - OSNOVNO ŠOLO ŠOŠTANJ. Z zmagovitim preskokom šolskega praga so postali pravi šolarji. Spoznali so nove prijatelje, veliko šolo in svoje učiteljice.

Za spomin na 1. šolski dan nam je Premogovnik Velenje prijazno poklonil knjigo Neže Maurer z naslovom TI SI MOJE SRCE. Učenci so knjige prejeli v tednu otroka, v petek 7. 10. 2011.

Učenci in učiteljice 1. razreda se zahvaljujemo Premogovniku Velenje za prejete knjige!

Posebno pozornost smo v tem tednu posvetili tudi varnosti otrok na poti v šolo. Obiskal nas je Stojko Zoran - policist in nam predstavil svoje delo. Opozoril nas je, kako poskrbimo za svojo varnost, saj smo kot pešci, kolesarji in kot sopotniki v avtomobilu tudi prvošolci udeleženci v prometu. Skupaj smo se sprehodili po bližnji okolici naše šole in pokukali v policijski avto. Učenci so prejeli pobarvanke in s policistom naredili tudi spominsko fotografijo. Bilo je poučno in zanimivo. Iskrena hvala!

*učiteljice 1. razreda
napisala: M. Tajnik*



OŠ Šoštanj prejemnica priznanja Športne zveze Šoštanj

Športna zveza Šoštanj je na slavnostni prireditvi v začetku oktobra podelila priznanja za leto 2010 najboljšim posameznikom in ekipam na področju športa v Občini Šoštanj. Športno društvo OŠ Šoštanj je prejelo priznanje kot najboljšo športno društvo leta.

Utemeljitev

Šolska športna vzgoja je nenehen proces bogatenja znanja, razvijanja sposobnosti in lastnosti ter pomembno sredstvo za oblikovanje osebnosti in odnosov med posamezniki. Zato si na Osnovni šoli Šoštanj prizadevajo, da z izbranimi cilji, vsebinami, metodami in oblikami dela prispevajo k skladnemu razvoju mladega človeka, sprostitvi in kompenzaciji negativnih učinkov večurnega sedenja. Ob sprotni skrbi za zdrav razvoj učence in učence vzgajajo in učijo, kako bo v vseh obdobjih življenja bogatil svoj prosti čas s športnimi vsebinami. Z zdravim načinom življenja bo tako lahko skrbel za dobro počutje, zdravje, vitalnost in življenjski optimizem. Šola se udeležuje skoraj vseh športnih tekmovanj v okviru Zavoda za šport

Planica. V šestih letih delovanja je organizirala kar 5 državnih tekmovanj: final four v odbojki za starejše dečke, 3-krat final four v košarki ter plesni festival. Da resnično pri urah športne vzgoje kot pri izbirnih predmetih in krožkih ter športni vzgoji vsak dan v 1. triletju uresničujejo geslo ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU, dokazujejo številni visoki rezultati, ki jih dosegajo učence in učenci OŠ Šoštanj. Tako so v lanskem šolskem letu osvojili naslov državnih prvakov v košarki in postali državni prvaki v atletiki, junija 2011 pa je šola dobila laskavi naslov ŠPORTNA ŠOLA. Vsako leto v prvih dneh septembra skupaj s Športno zvezo Šoštanj učencem zgledno predstavijo športne klube, ki delujejo v Občini Šoštanj in s tem vzpodbudijo mlade, da se lahko vpišejo k aktivni vadbi športnih panog, ki jih predstavljajo posamezni klubi.

Šport je gotovo eden izmed zelo pomembnih načinov preživljanja prostega časa in druženja ter dokazovanja sposobnosti vsakega posameznika kot tudi ekipe. Vsak osnovnošolec pa je še posebej ponosen, če zastopa barve svoje šole in s tem pripomore k njeni prepoznavnosti v širšem prostoru, hkrati pa se s tem vzgaja pripadnost šoli, kraju in slovenskemu narodu.

Vrtec

Utrinek enote Lučka

Gotovo ste že opazili, da na visokem drogu pred našo enoto visi velika zelena zastava. To je Eko zastava, za katero že vrsto let delujemo po načelih in ciljnih ekološkega ozaveščanja predšolskih otrok. Ker želimo s takšnim načinom dela oz. življenja v vrtcu nadaljevati, so dejavnosti za otroke vedno povezane s področjem ekologije.

Najmlajši v enoti so tako raziskovali prostor preko igre z različno velikimi škatlami in odpadnim materialom (časopisni papir, tulci, odpadna embalaža ...). »Sredinčki« so spoznavali življenje živali na kmetiji, starejše skupine so se posvetile temam o lastni varnosti v prometu.

V vseh skupinah pa smo se igrali z naravnimi plodovi (buče, kostanj, koruza, fižol ...), odpadnim listjem in vejami ter tako spoznavali, kaj pravzaprav dela tetka Jesen, ki nas je tudi obiskala.

Simona Koren



Jesen v barvah

*Listki padajo z dreves,
ježek jih natika.*

*Listki miło jokajo,
ker jih ježek pika.*

Pisana in čudovita jesen je stopila tudi v naš vrtec, v Enoto Brina. Sprehajali smo se po poljih in spoznali poljščine. Iz jesenskega sadja smo si naredili sadno solato, poskusili različne sokove. V gozdu smo spoznavali drevesa, njihove plodove, s katerimi smo se igrali in ustvarjali.

Veliko smo prepevali, rajali, plesali z listjem, likovno ustvarjali, telovadili in se igrali v naravi.

Romana Cverle Krajnc



Doživljanje jeseni v Bibi

Letošnja jesen nas je bogato obdarila s svojimi plodovi, ki smo jih z veseljem izkoristili pri naši igri. Veliko materiala za igro smo poiskali v okolici vrtca kar sami, vsak izmed otrok pa je prinesel kakšno stvar z domačega vrta. Tako smo preštevali, poimenovali, mešali barve, tiskali, oblikovali ...

Ker nas je tetka Jesen z lepim vremenom in kostanjem obdarila že v začetku oktobra, smo se strokovne delavke skupaj s starši odločile, da popestrimo naše skupno jesensko druženje s peko kostanja in delavnicami z jesenskimi plodovi. Kmetija Madlešnik nam je tudi letos prijazno ponudila prostor. Del poti do kmetije smo šli peš. Med hojo so otroci raziskovali okolico, starši pa so se med seboj še bolj spoznali. Na kmetiji smo ličkali koruzo, izdelovali metle, luščili fižol in izrezovali buče. Imeli smo tudi to možnost, da smo поблиžje spoznali živali na kmetiji in nekatera kmečka opravila.

S. D. Biba



05. 10. 2011

Podoba kulture

Lepi kamen

Druga sezona oziroma sezona 2011/2012 gledališkega abonmaja Lepi kamen se je oktobra uspešno začela s predstavo Fotr in odličnim Ladom Bizovičarjem. V novembru je bila predstava KUD Zarja Trnovlje-Celje in Vitezi Celja, žal, odpovedana, je pa zato ista skupina ponudila ravno tako dobro predstavo Prav poseben par v režiji Cvetke Jovan Jekl, ki je spet ogrela dlani šoštanjske publike. Decembra, kot se za praznični čas spodobi, pa sledi glasbena monokomedija v izvedbi Jureta Ivanušiča Od tišine do glasbe.

Še na kratko o Prav posebnem paru. Delo Neila Simona je prevedla Alenka Erjavec, dramaturgijo pa napisal Miha Alujevič. Zgodba je postavljena v stanovanje dveh ločencev, redoljubnega, natančnega in gospodinjskega Felixa (Niko

Korenjak) in povsem drugačnega Oskarja (Živko Beškovnik). Družina, ki se zbira na igri taroka (Aleksander Jekl, Marko Cirman, Srečko Centrih in Krešimir Vrebec), so njihovi skupni prijatelji, ki pa se ob stalnem nesoglasju med Oskarjem in Felixom od njihju odtujijo. Napetost med Oskarjem in Felixomin doseže vrhunec, ko spoznata dve gospodični, ljubki sosedici Gwendolyn (Urška Majcen) in Cicely (Danica Lipičnik). A kot je pričakovati, spor na nek način vseeno pozitivno vpliva na njun odnos, seveda pod pogojem, da ne živita več skupaj.

Simpatičen zaplet in razplet torej z vsemi elementi (igra, scena, rekviziti, luči, kostumi ...), ki jih zahteva dobra uprizoritev in katero je KUD Zarja Trnovlje očitno obvladovalo. V eni uri in pol smeja pa tudi resnega razmisleka so potrdili svoj sloves odlične igralske zasedbe in tudi misel, ki jo je v gledališki list zapisal eden izmed igralcev: Pravijo, da je vse minljivo... Naš ponos, neskončna volja, ljubezen do gledališča



Foto: arhiv KUD Zarja

in iskreno prijateljstvo zagotovo niso. Z ljubeznijo do gledališča torej ... vabljeni na Abonma Lepi kamen in tudi k ogledu ostalih gledaliških predstav.

Milojka B. Komprej

Priložnostni zdravnik vedno aktualen

Amatersko gledališče Šoštanj oziroma Agleđa se je s svojo prvo predstavo Priložnostni zdravnik dostojno predstavilo v okolju. Po sodelovanju na festivalu pouličnih gledališč v Ljubljani in Mariboru so v jeseni nastopili še na dobredelni prireditvi v Vinski Gori in v Velenju v okviru tamkajšnjega abonmaja. Igra, ki jo je režiral Kajetan Čop, je bila povsod odlično sprejeta. Gledališčniki računajo, da bodo do spomladi oziroma do nove predstave, ki jo režiser že snuje, svojega Priložnostnega zdravnika priložnostno še pokazali.

V tem času je skupino doletela tudi »kadrovska«

sprememba. Zapustili sta jo Tjaša Kopusar in Ana Bahor, v skupino pa sta prišli novi članici, Vesna Panič, ki igra Zalo Lučko namesto Ane, in Maja Smajilović, ki igra sestrično Jerico, namesto Tjaše. Obe sta se odlično znašli v skupini in na odru in vnesli v skupino še dodatno dobro energijo.

Milojka B. Komprej



Noč jezerskih duhov 2011

Konec oktobra, natančneje zadnjo soboto v mesecu, je v popoldanskih urah Tresimirjev park že drugič gostil 'noč jezerskih duhov' v organizaciji MKC Šoštanj.

Nagajivo jesensko vreme je služilo ustvarjalnim duhcem, rezljanju strašljivih buč, izdelovanju netopirjev, iskanju zaklada, ki nam ga je (na srečo) pomagala najti čisto prava čarovnica. Tudi strašljivi sprehod do račjega polotoka ni manjkal. Tri pogumne skupine so se na sprehod odpravile v soju bakel, prisluhnile grozljivi zgodbi in nato skupaj pregnale jezerske duhce.

Letos je MKC Šoštanj prireditev malce prenovil in razširil. Poskrbljeno ni bilo le za najmlajše obiskovalce, tudi malce starejši so prišli na svoj račun v večernih urah.

V kulturnem domu Šoštanj se je odvijal pester večer. Najprej smo si ogledali film Noč živih mrtvecev iz leta 1968, nato pa bili deležni odličnega koncerta. Poslušali smo tri



Foto: Klemen Belavič

obetavne lokalne glasbene skupine: Amnesia, Ups'n'downs in State of Fiction.

MKC Šoštanj

Polstenje za vse generacije

V PV Centru starejših Zimzelen so 17. novembra v sodelovanju s podjetjem Soven iz Selnice ob Dravi organizirali delavnico suhega polstenja. Nanjo so povabili ženske, ki rade ustvarjajo z volno in rokami. Prišlo jih je 21, delavnice pa so se udeležile tudi gospodinje/strežnice v PV Zimzelen, ki bodo v nadaljevanju v to ročno spretnost skušale uvesti tudi stanovalke in stanovalce.

Ročno polstenje volne je ena najstarejših tehnik tekstilne umetnosti in prijetna rokodelska aktivnost, ki se je lahko vsak nauči in jo

uporablja. Izdelki iz polsti so lahko lepo darilo (figurice, rože, nakit) ali uporabni kos oblačila, torbica, copati.

Soven je podjetje za predelavo naravne slovenske ovčje volne, njihova dejavnost pa zajema cel proces, od odkupa volne pri rejcih do končnih izdelkov za oblačenje



Foto: Diane Janežič

ali bivanje. V proizvodnem postopku mikanja nastane tudi volna, ki se uporablja za polstenje. Pri tej ročni spretnosti dobimo izdelek na dva načina - z mokrim ali suhim polstenjem.

Udeleženske delavnice so v dveh urah spoznale osnove suhega polstenja, skoraj vse pa so izrazile interes za nadaljevalno delavnico mokrega polstenja.

Kot je povedala direktorica splošnih služb Marija Srblin v Sovenu je zanimanja za polstenje je v zadnjem letu zelo veliko. »Pozitivni učinki te

ročne spretnosti sta predvsem ustvarjalnost in zadovoljstvo nad lastnim izdelkom, ki je bodisi uporaben kot oblačilo, bodisi okrasek, nakit. Ljudje najraje izdelujejo copate, ker so zelo prijetni za nošenje, topli in pospešujejo krvni obtok.

Polstenje ima tudi terapevtske učinke. Krepi ročne spretnosti, umirja um. Zato je primerno za vse starostne skupine; začenjajo že triletni otroci, srednja generacija ustvarja uporabne izdelke, pri starejših pa je prijetna popestritev

prostega časa, ki pomirja.«

Prav zaradi slednjega so se za organizacijo delavnice odločili v PV Zimzelen. Gospodinje/strežnice bodo polstenje predstavile stanovalkam in stanovalcem ter jih seznanile s to prijetno dejavnostjo, pri kateri mehka ovčja volna, umirjene barve in prosta pot za ustvarjalnost spodbujajo vse čute. Največja radost polstenja pa je v lepoti in izvirnosti vsakega izdelka.

Diana Janežič

Predstavitev zloženke Gozd naš dom

Naravovarstvena zveza Smrekovec je v mednarodnem letu gozdog 2011 izdala lično zloženko Gozd naš dom, s katero želi obiskovalce smrekovskega pogorja na kulturni način opozoriti na škodljive vplive prekomernega nabiranja gozdnih sadežev na prosto živeče rastline in živali.

Avtor zloženke je Peter Silovšek, član vodstva zveze, lovec in gobar, med drugim tudi determinator in član Sveta za izobraževanje pri Mikološki zvezi Slovenije. Oblikovala jo je Ana Glinšek, diplomantka arhitekture iz Škal. Zloženka je bila v poletnem času na voljo v planinskih domovih na področju smrekovskega

pogorja, drugi javnosti pa je bila predstavljena 18. oktobra v Mestni galeriji v Šoštanju z uvodnim predavanjem avtorja z naslovom Nekaj o gobah. Peter Silovšek je svoje predavanje popestril s prikazom zgornjih fotografij, ob številnih zanimivih informacijah o gobah je opozoril tudi na nekaj osnovnih pravil za nabiranje, kot so uporaba košare, izogibanje nabiranju gob, ki so manjše od 5 cm, puščanje starih in nepoškodovanih tam, kjer so zrasle, spoštovanje največje dovoljene količine 2 kg nabranih gob, ... Zelo pomembno pa je tudi gibanje v gozdu, s katerim naj bi čim manj motili prostoživeče živali. Za zaključek je o gobah spregovoril še Anton Polar, znan gobarski strokovnjak s Ptuja, ki je predstavil tako njihove zdravilne lastnosti kot nevarnost nabiranja

strupenih gob in ob tem poudaril pomen njihovega poznavanja. Dogodek je minil v prijetnem vzdušju. Udeleženci so izrazili

prepričanje, da koristnih napotkov do prihodnje »nabiralske sezone« ne bodo pozabili.

Irena Brložnik



Prvič - ne zadnjič!

Dvorano šoštanskega Kulturnega doma je v nedeljo, 20. novembra do zadnjega kottička napolnil koncert ansambla Slovenskih 6. To je bil prvi koncert tega čedalje bolj priljubljenega ansambla, ki je še dokaj sveže ime na tej sceni, čeprav ga sestavljajo že prekaljeni godci. Ustanovitelj Dušan Poljšak je nekdanji član ansambla Zupan, a tudi ostali člani brata Blaž in Matej Turinek, Gregor Tovornik, Gregor Dermol in vokalistka Teja Leskošek niso neznanca imena. Vsi glasbeniki imajo za seboj kar nekaj let izobraževanja pri znanih mentorjih in glasbenih učiteljih. Na koncertu so predstavili tudi svoj

prvi CD z naslovom Najin praznik.

Koncert je odlično uspel tudi po zaslugi gostov, ansambla Stil, Mladih korenjakov, Slovenskih zvokov in Okteta Podoglarji. Tudi moderator Boštjan Dermol je kot vedno dal pečat dogodku. Na koncert ansambla so prišli tudi njihovi prijatelji iz Švice, Slovenskih 6 pa si vsak zapomni tako po njihovih avtorskih skladbah, kot po Avsenkovih, v katerih v vlogi Koširja še posebej blesti Blaž Turinek. Tudi tokrat so zbranim pričarali nekaj Avsenikovega melosa in njihovih uspešnic. Vsak izmed članov ansambla ima svoj moto, Dušan Poljšak pravi, « Le enkrat se živi, zato uživajmo vse dni. » Ja, pa še res je.



Foto: arhiv ansambla

Amadeja Komprej

Pihalni orkester Premogovnika Velenje vstopa v novo abonmajsko sezono

Člane Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje že več kot devet desetletij združuje glasba. Pred šestimi leti so zaorali ledino z uvedbo abonmaja, v okviru katerega pripravljajo odlične in odmevne koncerte. Prvi v nizu abonmajskih koncertov Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje v koncertni sezoni 2011/2012 bo izveden v četrtek, 24. novembra 2011, ob 19.30 uri v akustičnem ambientu Cerkve sv. Martina v Velenju. Na koncertu se bodo predstavili z odličnim programom, s katerim so navdušili na gostovanju na Poljskem v prepolni katedrali sv. Petra in Pavla v Krakovu, ta sprejme več sto ljudi, kjer so se konec septembra udeležili 3. Mednarodnega festivala zborov in orkestrrov Cracovia Music Festival.

Premogovnika Velenje bo na sporedu v soboto, 28. januarja 2012, ob 19.30 uri v Domu kulture Velenje. Izvrstnim instrumentalnim in vokalnim solistom Big Banda orkestra Slovenske vojske boste lahko prisluhnili v sredo, 7. marca, ob 19.30 uri v veliki dvorani Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega Velenje. V tej dvorani

boste lahko uživali tudi v zadnjem v nizu abonmajskih koncertov, ko bo Pihalni orkester Premogovnika Velenje ponovno potrdil svoj sloves kakovostnega orkestra s Pomladnim koncertom.

PV



Foto: arhiv

V spomin

Odšel je prijatelj Pike Nogavičke

Izjemen človek, skoraj posebež, strasten svetovni "potepuh" in avanturist, ki je prepotoval širna morja, da je videl drugačna obzorja in doživljal eksotike drugih kontinentov, doživljal kulturne razlike in še druge zaspaval z nepozabnimi posnetki s teh potovanj. Pestrost njegovih početij je skoraj nemogoče popisati, saj je bilo njegovo življenje na videz umirjeno, preudarno in skoraj "slowmotion", v resnici pa en hud "tempo" med seboj prepletenih dogajanj in ustvarjanja. Le kdaj si je zares vzel čas tudi samo zase?

Kot sokrajan v Velenju, v naselju Gorica, je bil skoraj neopazen, saj je domnevno preždel pred pisalnim strojem in za tipkovnico računalnika lepa leta, desetletja. Sinove Petra, Mareta in Jerneja je imel za prijatelje, z njimi se je zares lahko postavljaj tudi zato, ker je vedel, kako imenitno ga bodo nadomeščali vsak s svojimi izzivi, profesijami in umetniškimi izražanjem. Kako ga bodo ponosno nadgradili in se veselili življenja s svojimi bližnjimi. Ostali del časa je prebil v družbi z ljudmi, ki jih je učil, s katerimi si je delil svoja doživetja in znanje. Osrečeval je številne sodelavce in glasbene partnerje, znan je bil slovenski medijski in VIP sceni. Ne le kot pisatelj, zbiralec, glasbenik, Pikin prijatelj, kulturnik in publicist, bil je pronicljiv sogovornik in karizma, zaželen na odrih in TV ekranih. V zadnjih dveh desetletjih znan kot osebni

prijatelj Astrid Lindgren in pravljичne Pike Nogavičke, ki je s Pikinim festivalom, katerega pobudnik je bil, navduševal najmlajše po vsej Sloveniji. Marjan Marinšek je bil tudi (rojen) in ponosen Kozjan, ki je svoje mladostniško podoživljanje, svojo umetnost in srčnost rad in pogostokrat delil prav s svojimi rojaki, na katere je bil na moč ponosen. Le-ti so mu vračali za ljubezen do rodnega kraja, saj so mu poklonili vsa občinska in kulturniška priznanja, ki jih je lahko podelila tamkajšnja lokalna skupnost. Ob praznovanju sedemdesete obletnice lani v Velenju mu je nekdanji učitelj in ravnatelj Franc Bizjak vročil posebno spričevalo odličnosti, v kozjanski kristal brušeno "odličen plus". Z grbom Mestne občine Velenje ga je nagradila tudi domača občina, kateri je zapustil neprecenljive umetniške zaklade. Tudi zaradi takšnih, kot je bil (in bo v spominu someščanov in mnogih Slovencev ostal) Marjan Marinšek, se Velenje že desetletja diči in ponaša kot izjemen kraj lepot in vrednot, ki izhajajo iz ljudi za ljudi. In ko je že slutil, da se bo njegovo življenje v vidni in čutni podobi mnogo prerano spremenilo v neminljivo in neznano stanje ter spomine, je kar sam postavil razstavo ob svojem jubileju (70-letnici življenja) ter nastopal s svojimi



Foto: Jože Miklavc

zadnjimi "učenkami", citarkami Univerze za tretje življenjsko obdobje Velenje, ki so se želele poimenovati "Marjanke". In zdaj so mu, kot njegove muze, zaigrale popotnico v neraziskane dimenzije Univerzuma.

Jože Miklavc

Marjanu!

Odšel je v spomin, je bilo zapisano ob objavi njegove smrti in temu ni kaj dodati. V spominu bo živel. Ne samo te generacije, in ne samo nekaterih. Marjan Marinšek je spomin.

Midva sva imela skupno ljubezen. Literaturo. Po tej plati sva sodelovala preko društva Hotenja pa tudi osebno naju je združil kakšen skupen projekt. Kot gost je sodeloval na šoštanjskih Galerijskih večerih in navdušil s svojo pripovedjo in svojimi knjigami, ki jih je bralcem predstavil, kot bi jih živel on in kot bi jih živeli oni. Pisal je za ljudi in o ljudeh in mnogim v besedah postavil svojevrsten spomenik. V letih od 1996 do 2007 je izdal enajst knjig.

Njegov Trubar, ki ga je postavil na oder, je bil mestoma tudi moj. Kako prepričljivo je v vlogi Primoža Trubarja nagovarjal ljudi: Preljubi Slovenci! Tako, iz srca. V Podsredi, neke nedelje, sredi decembra, ga je igral in pel in molil pred polno cerkvijo. In seveda še mnogo kje. Znal je pričarati nekaj posebnega in znal je očarati na poseben način.

Želim si, da bi ga poznala še bolj. Pričakovala sem še njegov prispevek za letošnja Hotenja, pa o večeru v Kozjem sva se dogovarjala. Spomin na najino sodelovanje še ne dovoli slovesa, toliko je še vsega.

Marjan Marinšek, rojen 21. januarja 1941 v Kozjem, pa ni bil samo literat. Kulturnik po srcu, pravnik po poklicu, je bil človek neverjetnih sposobnosti in energije. Navidezno

nepomembnim stvarjem je vdahnil dušo in nastale so prečudovite zbirke, jaslice, pa prvo berilo pa stara šolska oprema, pa Gasparijeve razglednice in voščilnice. Kdo bi še hranil računalna, kdo stare šolske torbe in kamnite tablice? V Marinškovi zbirki so vse te stvari našle svoje mesto, v spomin in v znak naše kulturne preteklosti. Pa ne samo naša literatura. Za otroke in mlade je zbiral in razstavljal tudi knjige drugih držav, posterje, in lutke povezane z znanimi junaki, kot so Ostržek pa Andersen.

Pa filmski programi, albumi, plakati ter celo predfilmi produkcije Zastava film. In Gasparijeve, Gorškove, Uranove in druge papirnate jaslice. Spomnim se jih. Imeli smo jih doma. Zdele so se mi stare in grde, vrgli smo jih stran in postavili nove, take s kipci. Kako drugače je te stvari videl Marjan!

Ja, Pika Nogavička. Nagajiva in predrzna deklica, zgodba izpod mojstrskega peresa Astrid Lindgren. Ta ga je povsem prevzela. Piko Nogavičko je pripeljal v Velenje in celo Slovenijo je pripeljal v Velenje. On pa, on pa bil večni kapitan. Festival Pika Nogavička je posebne vrste priveditev, je več kot to. Je oživetev tistega najbolj lepega v vsakem človeku. Iskrivega otroka. O sami Piki Nogavički je nastala tudi predstava. Koliko otrok v slovenskih šolah jo je komaj čakalo!

O pisateljici Astrid Lindgren je posnel film. Obiskal jo je na Švedskem in izdal njeno biografijo Zvezda Astrid.

Njegovi večeri, ki jih je prirejal z znanimi in manj znanimi ljudmi, niso bili dolgočasni pogovori o posamezniku, ne, to so bili zgodbe o ljudeh, o tistem dobrem v nas. Znal je poskrbeti za presenečenja, bil je neverjeten organizator, pa naj si je šlo za profesionalno priveditev na odru, kot je Bolero, ali pa za praznovanje rojstnega dne, ki ga je v krogu svojih sodelavcev praznoval na izviren, njemu lasten način. Tudi s starimi filmi in kolicami.

In seveda nenazadnje citre. Ta instrument, ki je bil po krivem zapostavljen, je zazvenel pod njegovimi prsti in z njegovimi citrimi vred, še citre mnogih, ki jih je učil. Ustanovil in vodil je festival Prešmentane citre v Velenju in nekatere skupine in ansamble. Citre so mu zaigrale tudi v spomin. V zbirki pa se najdejo tako madžarske, kot harfne in bordunske pa še katere. Le redki jih sploh poznajo, Marjan Marinšek pa jih je poiskal in uvrstil v svoj zbirateljski opus, ki mu ni videti konca. V Velenju bo postavljena Stalna zbirka Marjana Marinška in njegova družina, žena in trije sinovi so v korist postavitve namenili sredstva, ki bi bila sicer porabljena za rože in sveče. Gesta, ki je blizu duhu Marjana Marinška, ki je nedvomno zaznamoval ta prostor in te ljudi z nečim, kar bomo zelo pogrešali.

Bolezen mu ni bila ovira, da se ne bi uresničil do zadnjega dne. Mnogo prezgodaj zanj in za nas je prišel 14. november 2011.

Milojka B. Komprij

Zapisani (v) glasbi

ANSAMBEL SMEH

Ansambel Smeh sestavljajo štirje Šoštanjčani. So štirje mladi fantje, ki so svojo glasbeno pot šele začeli, vendar jim bo s svojim talentom, voljo in usklajenostjo nedvomno uspelo, saj so pravi balzam za ušesa.

Zakaj ravno SMEH?

Težko se je bilo odločiti, kakšno ime bomo imeli. Ugotovili smo, da smo vedno nasmejani, in iz tega je prišlo do imena ansambla Smeh. Ansambel Smeh sestavljamo: Andrej Pečnik (vokal, pri zabavnih pesmih pa bobni), Jure Ledinek (kontrabas, bas kitara in bariton), Miha Lampret (ritem kitara in elektro kitara) in Žiga Ramšak (harmonika in klaviature).

Kako dolgo obstaja ansambel Smeh?

Kot ansambel obstajamo od maja letos. Jure in Miha, ki sta bratranca, sta nekega dne začela igrati vsak na svoj inštrument in skupaj ugotovila, da bi lahko ustanovila ansambel. Poklicala sta Andreja, da bi zraven njihju igral na harmoniko in pel. Nekaj časa so bili sami trije. Odločili so se, da bi peli štiriglasno, zato so našli novega harmonikarja Žiga Ramšaka. Začeli so s štiriglasnim petjem. Glavna na sporedu je narodno-zabavna glasba, intenzivno pa že vadijo zabavno glasbo.

Kdo so vaši mentorji?

Naš glasbeni mentor je Boris Golavšek. Za vokal in pravilno usklajevanje je na začetku skrbel Denis Golavšek, član ansambla Stil, sedaj pa smo začeli sodelovati z Franjem Osetom, članom Modrijanov.

Zmagali pa ste že na enem festivalu?

Tako je. To je bilo 18. junija letos, ko smo se v Florjanu udeležili Revije domačih ansamblov. Vsak ansambel se je moral predstaviti v polurnem igranju. Postali smo zmagovalci po mnenju občinstva. Za nagrado smo prejeli vikend paket za dve osebi v Termah Topolšica in akustično kitaro. Koga bi lahko izpostavili kot vzornika? Nedvomno bi izpostavili Modrijane.

Kje pa ste se naučili igranja na razne inštrumente in petja?

Miha in Jure sta se igranja na kitaro učila pri Borisu Golavšku, h kateremu Miha zahaja še sedaj. Žiga se je harmonike učil pri Borisu Goličniku, Andrej pa petja pri Bojanu Kaču, ki vodi pevski zbor iz Šmartnega ob Paki.

Kaj načrtujete v prihodnje?

V decembru načrtujemo še eno revijo domačih ansamblov v Slovenj Gradcu. Prav tako so v nastajanju naše prve lastne skladbe. Delamo na



kvaliteti, zato se bomo na to pot podali počasi.

Kakšni so cilji in želje za prihodnost?

Želimo si čim več nastopov na zaključkih, abrahamih, proslavah, rojstnih dnevih, čim več udeležbe na festivalih, prav tako posneti čim več pesmi in se izpopolnjevati v štiriglasnem petju.

Za konec pa omenimo še, kaj člani ansambla počnete, kadar ne nastopate.

Edini zaposlen je Andrej, ki v prostem času najraje prepeva. Jure obiskuje četrti letnik Srednje elektro in računalniške šole, smer elektrotehnika, trenira pa tudi odbojko. Miha je tretji letnik srednje strojne šole in rad igra golf. Žiga pa obiskuje prav tako tretji letnik srednje zdravstvene šole in se rad vozi z motorjem in družijo s prijatelji.

Fantom želim vse dobro tudi sama.

Melita Jelen

Že devetič - razprodano

Ansambel Spev, ki je z devetimi koncerti 18. novembra v Vinski Gori tradicionalno zaokrožil še eno leto uspešnega delovanja, dokazuje, da je še naprej v vrhu narodnozabavne glasbe. Kljub temu da se ne udeležujejo festivalov in tekmovanj, redno presenečajo z novimi skladbami. Tudi tokratni koncert so temeljito pripravili in ga oblikovali v zgodbo o morju, poletju, prijateljih in ljubezni. Kot gostje so sodelovali šibeniška klapa Maslina in Tanja Žagar, s katerimi ima Spev kar nekaj skupnih projektov. Skupaj so jih predstavili na koncertu, ki ga je povezoval humorist Franci Podbrežnik – Solčavski. Lahko bi rekli, da je šlo še za en koncert priljubljenih glasbenikov, a fantje znajo poskrbeti, da gre vedno še za nekaj več. Zato ne moremo mimo odlične vokalne izvedbe znane ljudske pesmi. Pa odličnega samostojnega nastopa klape Maslina in Tanje Žagar. In, seveda, v nadaljevanju večera predstavitev skupnih projektov, venčka domačih v izvedbi Speva in Tanje ter klapine uspešnica Da te mogu pismom zvati v izvedbi Speva in Masline. Tudi klapa Maslina se je izkazala v Slavkovi uspešnici V dolini tih, saj so jo odlično zapeli. Nekateri člani so se besedila naučili celo na pamet. Posebno presenečenje pa je ansambel zbranim pripravil z melodijo Lojzetu Slaku v spomin. Veliki prijatelj tega mojstra narodnozabavne glasbe so v sodelovanju s Slavkom Podbojem in Tineto Lesjakom naredili pravo



Foto: MBK

uspešnico. Skladba Spev za godca je bila vrhunec večera. Premierna predstavitev je dosegla neverjeten odziv. Vsi poslušalci v dvorani so spontano vstali in stoje počastili spomin na velikega mojstra.

Ansambel Spev je svoj deseti koncert že napovedal. Drugo leto bo, kot vsako leto, novembra v Vinski Gori. Glede na pretekle izkušnje se bojijo samo tega, da bo dvorana premajhna.

Milajka B. Komprej

Andrej Perko

Otroci alkoholikov in tiranov

V čudnem pomanjkanju leposlovja sem med novostmi v knjižnici poiskala knjigo s »strašnim« naslovom: *Otroci alkoholikov in tiranov*, avtor dela je **Andrej Perko**.

Avtor je doktor psihologije in specialist klinično psihološkega svetovanja. Dolga leta se je usposabljal pri znanem psihiatru dr. Janezu Ruglju kot njegov koterapevt in sodelavec. Sedaj nadaljuje njegovo delo.

Svoja spoznanja je opisal v mnogih strokovnih člankih in knjigah *Samopodoba ljudi v stiski* ter *Družina na križpotju*. Skupaj z ženo sta dvajset let življenja v skupnosti dr. Ruglja opisala v knjigi *Poletje je dalo na glavo klobuk*.

Kadar je govor o alkoholizmu, družinskih in partnerskih odnosih, pogosto pomislimo na pokojnega dr. Janeza Ruglja in tudi avtorja pričujoče knjige že nekaj časa povezujemo z delovanjem tega terapevta. Dr. Andrej Perko je specialist kliničnopsihološkega svetovanja, ki po modificirani socialno-andragoški metodi dr. Janeza Ruglja vodi terapevtsko skupino ljudi z različnimi problemi in stiskami. Za razliko od Perkove prejšnje knjige *Družina na križpotju*, v kateri je razmišljal o teoretičnih načelih zdravljenja, nam v pričujočem besedilu ponudi mnoge tragične izpovedi trpinčenih otrok in predstavi tudi izvorni projekt kadetnica, stanovanjsko skupnost, v katero so vključeni otroci alkoholikov in tiranov, ki poskušajo v bolj zdravem okolju poiskati pravo pot.

V tej knjigi je želel prikazati vsaj delček doživljanja in trpljenja otrok, ki so živeli ob tiranskih, alkoholičnih ali kako drugače motenih starših.

Njihove zgodbe parajo srce in so nam vsem v opomin, da o tem spregovorimo in na to opozarjamo.

O svoji najnovejši knjigi je avtor med drugim zapisal:

»Pri svojem delu se vsak dan srečujem z odraslimi otroki alkoholikov in drugih tiranskih staršev. Njihove zgodbe so pretresljive in tragične. Na svojih ramenih nosijo patologijo primarnih družin in iz začaranega kroga trpljenja ne morejo izstopiti. Njihova stiska se pogloblja in samo nekateri spoznajo, da brez pomoči ne bodo našli rešitve. Tragično je predvsem to, da pomoč poiščejo le nekateri, večina jih ostaja ujeta in trpljenje in kaos nerazčiščenega odnosa s patološkimi starši. Zvesto nadaljujejo scenarij svoje družine, se zapijejo ali rešujejo svoje može ali žene, na otroke prenašajo svojo ranjenost in razočaranje nad ljudmi in življenjem. Tragiko primarnih odnosov nosijo nehoti naprej v nove odnose in tako zaznamujejo naslednjo generacijo.«

Družina je prostor, kjer se izražajo najgloblja čustva pripadnosti, ljubezni in medsebojne povezanosti. Je prostor, kjer je otrok brezpogojno sprejet zaradi sebe samega. Je prostor njegove največje varnosti in gotovosti. Vsega tega pa v patoloških družinah ni.

Otroci alkoholikov se tudi kot odrasli čutijo krive za stanje v primarni družini. Vedo, da je bilo pri njih doma vse narobe, vendar ne zmorejo s prstom pokazati na starše, češ, vi ste krivi! Ne, starši so nedotakljivi, dobri, požrtvovalni. Dvojnost med kruto realnostjo patologije v družini in sporočili staršev, da imajo otroke radi, jih na koncu zlomi.

Življenje otrok v takšnih družinah lahko primerjamo samo še z življenjem ljudi v koncentracijskih taboriščih.

V prvem delu piše o družini in njeni pomembnosti za otrokov normalni razvoj. Za ponazoritev dogajanja v patološki družini je uporabil žalostna pričevanja otrok alkoholikov in tiranov. Drugi del knjige je posvečen socialno-andragoški metodi urejanja ljudi v stiski dr. Janeza Ruglja. Po njej deluje tudi sam in pomeni radikalno in predvsem uspešno pot iz težav ljudi in tudi trpinčenih otrok. Vsi namreč razvijejo v resnici nevrotičen način delovanja in doživljanja. O tem na kratko spregovori v tretjem

Andrej Perko

**Otroci alkoholikov
in tiranov**

delu knjige. Na koncu prav tako zelo kratko opiše t. i. projekt kadetnica, stanovanjsko skupnost, v katero vključuje otroke alkoholikov in tiranov, ki so se na poti v življenje nekako izgubili in sedaj skušajo v drugačnih okoliščinah in vzdušju najti pravo pot.

Dr. Andrej Perko je znan po svoji neposrednosti in da ne ovinkari pri opredelitvi in poimenovanju problema. Med drugim poudarja veliko vlogo žene alkoholika, da čimprej moža postavi pred izvršeno dejstvo in da se odseli od njega. Kot največjo zmoto je označeval vztrajanje žene pri možu-alkoholiku samo zaradi otrok, saj so ponavadi ravno otroci tisti, ki prvi zahtevajo pobeg od očeta – alkoholika. Veliko žena alkoholikov zbira pogum za odločilen korak od 10 do 15 let, ker se vdajajo lažnemu upanju in moževim obljubam, da bo kmalu opustil pitje alkohola. Veliko problemov moderne družbe vidi tudi v odmiku od tradicionalnih vrednot. Ob ljubečih materi in očetu, ki igrata svojo vlogo tako, kot se spodobi, je možnost stisk veliko manjša. Otroci gredo v svet neobremenjeni z zgodovinsko negativno energijo, ker jo lahko predelujejo. Konec koncev mora biti otrok v življenju, da se znajde, tudi frustriran. Treba mu je postavljati meje. Današnji starši pa jih nočejo frustrirati, ker si želijo, da bi se ti kar se da dobro počutili. A trik sploh ni v počutju otrok, temveč v počutju staršev. Če se njihovi otroci ne počutijo dobro, sebe pojmujejo kot nesposobne in grobijane. In dejansko so nesposobni, ker so negotovi vase. V nasilju stroke in poplavi strokovnih člankov se človek hitro zaloti, da prav nič ne dela prav. Kako pa naj otrok odrašča z negotovimi starši?

O avtorju

Dr. **Andrej Perko**, rojen 1953 v Ljubljani, živi v Kamniku, kjer je končal osnovno šolo in gimnazijo. Študij psihologije je nadaljeval na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je magistriral, opravil specializacijo iz kliničnopsihološkega svetovanja in tudi doktoriral. Zaposlen je na Centru za socialno delo v Kamniku. Že dolga leta vodi terapevtske skupine ljudi z različnimi problemi in stiskami po metodi dr. Janeza Ruglja. Njegova terapevtska skupnost šteje več kot sto članov. Ustanovil je Zavod Mitkas, ki nadaljuje delo legendarnega dr. Janeza Ruglja. Psihoterapevtsko delo temelji na aktiviranju človekovih telesnih, umskih in duhovnih moči na podlagi terapevtskega pakta, kar vzpodbudi procese empatičnosti in (re)socializacije, na podlagi česar prenehajo vzroki za odvisnost. Namen psihoterapevtskega dela je pomagati ljudem v kakršnikoli življenjski stiski; alkoholikom, narkomanom ali kako drugače psihosocialno prizadetim ljudem, posebej mladim, ki želijo svoje življenje urediti, se odtrgati iz objema primarne družine, doštudirati ali pa zgolj doseči višji nivo svojega delovanja. Skrivnost uspeha psihoterapevtskega procesa tiči v doslednem izpolnjevanju terapevtskega pakta, rednem udeleževanju sestankov skupin in na vračanju sočloveku, kar je nekdo v času stiske prejel od drugih.



Utrinki iz intervjuja z avtorjem:

»Saj je zelo preprosto: kdor je pripravljen delati, mu uspe. Komur se ne da, mu ne uspe. Imam ta privilegij, da mi ni treba delati z vsemi. Rad pomagam tistim, ki so pripravljeni pobrcati. Ni mi jim težko razložiti, zakaj je kaj treba, jih malo motivirati, da naredijo, kar so obljubili, jih včasih malo z gajžlo, ni problem. A v povprečju šele po treh letih doumejo, čemu je vse to delo namenjeno. Mnogi tudi prej, mnogi pa – bog pomagaj – nikoli.

Velikokrat me vprašajo, zakaj za vruga morajo preteči maraton. Pa sploh ne gre za to, temveč da so vsak dan eno uro med tekom sami s sabo! Da marsikaj dorečejo in imajo obenem kondicijo, posledično drugače premišljujejo, delajo več in postanejo drugačni ljudje. Borec vsak dan v sebi premaguje svojo lenobo, se disciplinira, naredi nekaj dobrega zase. In ko premaga sebe, je zadovoljen sam s sabo in si sam kreira svoj uspeh. To pa je pogoj za razvoj pozitivne samopodobe! Samozavesten človek doživlja manj stisk, lažje rešuje težave. Kot pravijo anonimni alkoholiki: ni abstinenca za tiste, ki jo potrebujejo, temveč za tiste, ki so pripravljeni narediti vse za to, da bodo abstiniirali...«

»...To, kar si se naučil v programu, mora postati način življenja. Vse tiste blesave ljudi, s katerimi si se družil prej, moraš odstraniti iz svojega življenja. In vse to neumno čvekanje... Kar na bruhanje ti gre. Treba je najti družbo kakovostnih ljudi. Saj ni težko. Problem današnjega časa je tudi ta, da ga vsi prikazujemo kot patološkega, a ni. Ne vidimo zdravega dela, ki pa obstaja. Beremo le o umorih, pobojih, vojnah in barabijah. Tragika. Ljudje se hranijo z negativnostjo in izgubljajo občutek zase in za druge. Odtujejo se od lastnega bistva. Tukaj, v naši skupnosti, se človek lahko napolni s smiselno vsebino, začne delovati, kot bi moral, korektno

s samim sabo in okoljem. Nauči se ustvariti zdravo okolje za odraščanje otrok...«

»...Živeti z občutkom krivde, da otroku nisi dal vsega, je težko. Kaj naj rečem? Naj starši najprej uredijo sebe, ne otrok. Vzgoja tako in tako pomeni vzgajanje samega sebe. Gre za proces, ko ob otroku ristem in se marsičesa naučim. Da sem korekten. Največ, kar mu lahko starši dajo, je nekaj zelo preprostega: da se imajo radi, da je njihov odnos pristen, da delajo na sebi, ljubijo svojega otroka in da on to tudi čuti. Psihologija in nova spoznanja raziskovanja možganov poudarjajo, da vsak udarec v otroku povzroči nepopravljivo travmo. Lepo vas prosim! Kdo ve, kakšna bo doktrina čez deset let. Nisem zagovornik kazni, a če otrok čuti, da ga imajo radi in da se imajo starši radi med sabo, ena čez rit ne bo usodna. Seveda pa nikakor ne smejo biti grobijani, ki ga fizično in psihično zlomijo! To je vsa umetnost vzgoje. In pa lasten zgled, torej da sami pametno živijo...«

»...In kaj naj ženska naredi v tem svetu? Če je pametna, že zgodaj pobere dobrega moškega. Tja do 25. leta. A kar je zanimivo... Vas, ženske, večinoma privlačijo moški, ki so malce problematični. S tem si uničite življenje, leta minevajo... »Pametne« so pobrale tiste, ki obetajo, ki so dobri študentje in imajo jasno zastavljene življenjske cilje. Ti pa so za mnoge z mladostno in vihravo energijo – dolgočasni. Potem je pa pri tridesetih – panika! In kaj zdaj? Moje stališče poznate. Po tridesetem letu so samski moški problematični. Ločeni sploh; najprej je treba vprašati prvo ženo, zakaj se je ločila. Primerni so edino vdovci, ki niso samski po svoji krivdi...«

Maja Rezman Huremović

Marijana Kotnik

Milan in Helena

Tisti dan, ko so pokopavali Milana, je deževalo. Pogrebci so se razkropili, ker sedmine ni pripravljala, Milan si je tako izgovoril. Stala je ob gomili, polni rož, in izza zamegljene koprene časa so pogledovali spomini na skupno prehojeno pot. Dvainpetdeset let sta bila mož in žena ...

Za seboj je začutila človeka. Sunkovito je dvignila črn dežnik in se ozrla. Pokopališče je bilo v brežini, stala je više od pojave na spodnjem robu in najprej je zagledala samo črn klobuk brez obraza, eleganten balonar in dolge konice zloščtenih črnih čevljev. Nekaj dolgih trenutkov je tako strmela v moškega, ki je počasi dvignil obraz, snel klobuk in se sočutno zazrl v njene oči. Helena je olesenela, nagonsko je stegnila roko, ko ji je ponudil svojo, in komajda je iztisnila »Hvala.«

»Izvedel sem, pa sem ti prišel izreči sožalje. Kolikor vem, sta se razumela ...«

»Razumela, razumela ...« je odtegnila roko in jo potisnila v žep jakne.

Privzdignil je klobuk, jo blago objel s pogledom in zlagoma odšel po peščeni potki proti parkirnemu prostoru. Zaradi sivega in deževnega vremena je noč legla prej, kot je za ta čas običajno, in tudi ona je sklonjene glave in z robcem v desnici odšla. Milan je hotel, da je opravila vozniški izpit. Hvala, Milan, takrat ga ni imela vsaka ženska. Vsak dan te pridem obiskat ...

Minili so prazniki, kmalu bo zadišalo po pomladi in Helena je skidala debel plašč snega s svoje rožne grede, kot bi ne mogla dočakati, da bo skopnel. Taka gmota, žefrančki bodo prej, če ga malo odmečem. Tako ali tako mora nekaj početi, kar brati cele dneve tudi ni dobro, treba se je razgibati. Dokler je bil zdrav, sta vsak dan odšla na dolg sprehod. Sama se še ni odpravila po tistih poteh, ni zmogla, preveč spominov je bilo ob vsaki korenini, v vsaki skali.

Obrisala je potno čelo in se naslonila na lopato. Ni kondicije, kako pa naj bi bila. Zima je bila dolga. S kotičkom očesa ga je zagledala, ko je stopical po dovozu. Avto je moral pustiti spodaj, pri glavni cesti, ker še niso preorali do hiše, in ga ni slišala. Pravzaprav so stalno vozili mimo in ni bila pozorna, da je nekdo obstal. Stala je, kot bi zmrznila. Brez besed se ji je približal na manj kot meter in šele ko je iztegnil desnico, je dahnil: »Pozdravljena, Helena.«

»Pozdravljen, Ivan.« Oba sta stala in molčala. Kar malo mučno je že postalo, pa je le izustil: »Pogosto se spomnim nate, pa sem rekel, grem pogledat, kako si.«

»Lepo. Saj veš, kako sem. Kolikor sem slišala, si tudi ti vdov.«

»Ja, že pet let.«

»A imaš opravke v našem koncu?« je brez potrebe vprašala. Do tistega dne, ko je prišel

na pokopališče, ga ni videla več kot petdeset let. Takoj ga je spoznala. Seveda je postal star, pol stoletja je bilo vmes. Moral je imeti 78 let, je izračunala. Pet let je starejši od nje. Ampak na nek način je bil še isti ... Petdeset let ni imel opravkov v tem kraju, zakaj bi jih imel danes ...

»Ne, nobenih opravkov. Pač, sem pomislil, malo grem pogledat staro prijateljico, pa da kakšno rečeva, če bi me hotela povabiti na čaj ...« Pomel je roki, kot bi hotel reči, prijal bi mi, hladno je ...

»Staro prijateljico,« je vzdihnila Helena. »Če se prav spomnim, se nisva razšla kot prijatelja.«

»Nisva, Helena, ampak nikoli ne boš izvedela, kolikokrat sem obžaloval, da je bilo tako ...« Molče je snela rokavici in odprla vhodna vrata. Ni rekla, naj vstopi, le odprta je pustila in ko je natikala kosmate copate iz ovčje kože, je še kar stal zunaj. »A smem naprej?«

»Smeš.«

Srebala sta kavo in klepetala. O starih časih, o starih prijateljih, le tistega leta se nista dotaknila.

»A te lahko pokličem, Helena, tako za kako kavo?«

Oklevala je, on pa je potrpežljivo molčal in čakal ...

»Ne kliči me. Ne kliči me še.«

Stisnil ji je roko, se zahvalil za kavo in zapustil kuhinjo. Ni šla za njim in ko je zaprl vhodna vrata, se je pogreznila v fotelj, v svoje gnezdo, ob katerem je imela na mizici vse albume s fotografijami. Milan na vrtu, Milan z njo v hribih, Milan z njo na morju ...

Še en mesec je spolzel mimo in včasih je bila tako osamljena. Otrok nista imela, enkrat je zanosila in ni mogla donositi. Sprijaznila sta se in eden drugemu sta bila zadosti ... Imela sta prijatelje, ampak eni so v domu, nekatere je že vzel čas ... veliko sta bila sama skupaj ...

Telefon je vztrajno brnel in ko si je ovila brisačo okrog mokrih las in zaslišala njegovo glas, je obstala kot vkopana. Ni hotela misliti nanj, svoje osamljene večere je polnila s spomini na Milana.

»Ivan.«

»Helena, ali smem priti jutri na kavo? Rad bi malo pogovoril.« Pomolčal je. Slišala je, kot bi vzdihnil. »In zelo rad bi te spet videl!«

Kratek čas sta oba molčala in potem je, ne da bi prav pomislila, položila slušalko. Bila je vznemirjena. Kaj se zgodi v njej, ko ga zagleda. Ne bi se smelo. Res ga je ljubila, zmešana je bila, ampak imela je 17 let. Kako pa naj bi bilo drugače v takih letih? Čeden, črnokodrast, z jantarjevimi očmi. Skoraj je izjokala oči, ko je izginil. Čez nekaj let je slišala, da se je oženil, ampak takrat je že poznala Milana. Bila je ljubezen, velika, a drugačna. Milan jo je spoštoval, jo nosil po rokah, a tista najbolj nora leta so bila mimo. To se pač zgodi samo enkrat v življenju, veliko takih romanov je prebrala ...

Že ob devetih je pozvonil. Malo postal, kar zaneslo jo je, ko je odprla. Ravno tako se je ustopil kot tiste dni ... Z eno nogo naprej, malo pokrčeno koleno in v desno nagnjena glava. Kaj ji je, ženski?!

Srebala sta kavo in hotel je načeti pogovor o tistem dnevu. Pa je speljala tok drugam, v politiko. Pred kosilom ga je odslovila rekoč, da ima opravke.

Čez nekaj dni je v nabiralniku ležalo pismo. Roza pismo. Malo je drhtela. Brala je spet in spet in vmes odložila papir in spet brala. Kar ji ni mogel ustno povedati, ji želi napisati. Na gosto, na polnih dveh straneh. Da ne ve, kaj mu je bilo takrat. Da je imel rad obe, ampak ona je zanosila. In vsa leta ji je bil zvest, ampak ni je res ljubil. Zdi se mu, kot da bi bilo življenje šlo mimo njega. Da je veliko mislil na njo, pa seveda ni storil nič, saj sta bila oba poročena. Da pa je vedel vse o njej, tu pa tam je poklical krajevnega učitelja, s katerim sta malo prijateljevala, pa malo iz teh in onih čvek ... vsakih nekaj let je obiskal stare sošolce, pa je izvedel, kar je hotel. Da ji gre dobro. Vesel je bil zanjo.

Na robu pisma je narisal potok, na eni strani napisal njeno, na drugi strani pa svoje ime. Vmes pa brv.

»Tale struga naju je ločila petdeset let. Ampak most je čez.«

Ivan.

Čez kake tri mesece je prvič pristala na to, da je šla z njim v avto. Zdelo se ji je, da izza vsakega zagnjenega okna kukajo radovedne oči, da ju vsi vidijo in klevetajo. Šla sta na kavo v gostilno v sosednje mesto. Zelo nesproščena je bila in ves čas ji je v misli uhajal Milan ...

Čez dobro leto je slekla črtnino. Ivan je rekel, da je mlajša. In da je še vedno lepa. Tisto noč je malo spala.

Peljal jo je v trgovski center, kjer sta skupaj ogledovala razstavljene torbice, čevlje, se po tekočih stopnicah peljala nadstropje više in sedla na bambusova sedišča na terasi. Položil je svojo roko na njeno in ni mu je odtegnila. »Helena, vse sem ti razložil. Mladostna neumnost pač. Ampak vsa ta leta sem ti želel srečo. Sam sem bil srečen, če sem pomislil, da ti dobro gre. Saj meni tudi ni šlo slabo, rada me je imela, ampak tisto, kar sva imela midva, je bilo nekaj drugega ...«

»Rada te je imela. Pa si ti imel rad njo?« ji je zletelo z jezika. Kot bi hotela slišati, kar je nekoč, pred pol stoletja noro želela slišati iz njegovih ust. Da ima rad njo, samo njo.

»Imel sem jo rad, na svoj način. Nisem pa je ljubil. Saj pravim, zanosila je, saj veš, da so bili drugačni časi. Hvala bogu, otroci so v redu ... pridni. Molčal je in ona tudi. Potem jo je pogledal naravnost, globoko, da se je zganilo v njej. »Kaj pa ti, a si ga ljubila?«

Ni zmogla izreči resnice. Zdelo se ji je, da bi ga izdala, Milana, ki je bil vsa leta dober mož. Ni pa niti zmogla reči, da ga je ljubila. Ne tako kot Ivana takrat, tisto leto. In še potem nekaj let, ko je že odšel.

»Ivan, ljubiti lahko pomeni več stvari, saj veš ...«

»Vem, Helena. Ena izmed njih je to, kar jaz čutim do tebe.« Oklenil se je njenih drobnih, negovanih prstov in jih prepletel s svojimi. Ko je začutil rob njenega poročnega obročka, se je zdrznil in malo odtegnil prste.

»Ostalo bo tam ... za vedno,« je odločno rekla in stisnila Ivanovo dlan. Ljubiti pomeni več stvari.

Muzej usnjarstva

piše: Miran Aplinc



dr. Josip Vošnjak (1834–1911)

Spominska razstava ob 100-letnici smrti

Letos mineva 100 let od smrti našega znamenitega rojaka dr. Josipa Vošnjaka. Po izobrazbi je bil Josip zdravnik, vendar je v narodnem spominu ostal predvsem kot narodni buditelj in liberalni politik, državni in deželni poslanec in eden pomembnejših slovenskih dramatikov in publicistov 19. stoletja. Pomembno je tudi njegovo delovanje na gospodarskem področju, saj sta z bratom Mihaelom znana kot pobudnika hranilništva in posojilništva na Slovenskem.

Dr. Josip Vošnjak je bil rojen 4. januarja 1834 v Šoštanju, kjer je obiskoval osnovno šolo. Od leta 1843 je nadaljeval v tretjem razredu Glavne šole v Celju in kasneje gimnazijo v Celju, Gradcu in na Dunaju. S študijem medicine je začel leta 1852 in bil leta 1858 promoviran v doktorja medicine in nato še kirurgije. Kot zdravnik je svoj poklic opravljal vse do leta 1895. S tem letom se je upokojil in poslej živel v Visolah nad Slovensko Bistrico, se ukvarjal s publicističnim delom in pisal svoje Spomine. Umrl je 21. oktobra leta 1911.

V spomin na to obletnico je od 22. novembra v Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju odprta spominska razstava, ki so jo postavili avtorji Vinko Mihelak, Mateja Medved, Miran Aplinc in oblikoval Blaž Verbič iz Muzeja Velenje. Namen razstave je obuditi spomin na življenje in delo tega znamenitega Slovenca in temelji na njegovih Spominih, ki so izšli leta 1905. Razstavo sestavlja krajši življenjepis dr. Josipa Vošnjaka, njegovi opisi krajev in razglednice mest, kjer je služboval, posebno vrednost pa prinašajo zanimivi citati iz Spominov. Razstava torej ni in ne more biti popoln prikaz življenja človeka, ki je pomembno vplival na oblikovanje slovenskega narodnega značaja druge polovice 19. stoletja. Razumeti jo gre kot spodbudo in vabilo, da čtivo morda vzamemo v roke in preberemo



misli, ki imajo vrednost tudi za današnji čas. Zato ste prijazno vabljeni, da si razstavo, ki bo odprta do marca naslednjega leta, ogledate.

Klepeti pod Pustim gradom

Na zadnji četrtek meseca oktobra 2011 je bil gost **Damijana Kljajiča**, voditelja Klepetov pod Pustim gradom, znani Šoštanjčan **Stanislav Dolar**. Voditelj je na začetku klepeta pozdravil prisotne in gosta na kratko predstavil poslušalstvu. Stanislav Dolar je med Šoštanjčani poznan kot bivši direktor Hotela Kajuh v Šoštanju. V prijetnem pogovoru je poslušalcem nanizal marsikatero znano in manj znano, a zanimivo zgodbo iz gostinstva, o turističnem razvoju mesta Šoštanj in Šaleške doline. Po formalnem delu klepetov se je gostitelj gostu zahvalil za prijaznost in sodelovanje ter prisotne povabil na potico in osvežitve.



PAVZA

Predstavitev knjige, oziroma knjižice Pavza hitrosti, v družini, službi in šoli avtorice Tee Gorogranc, se je dopolnjevala z napisanim, oziroma je napisano narekovalo takšno predstavitev. Avtorica je v Mestno galerijo Šoštanj povabila različne goste, v programu je sodelovala zdravnica medicine in športa dr. Draženka Latinović pa dr. Cveto Gradišar, specialist psihiatrije, slikarka in gong terapevtka Špela Cvetko Penič in kitarist Franjo Jurič, večer pa je bil namenjen vsem, ki se v tem tempu življenja počutijo same in izgubljene.

Avtorica v knjigi na nek način razkriva zakaj je delo sploh nastalo in nagovarja bralca, da naj se ustavi in se odpravi na pot k sebi. Vse kar se nam zlomi in zalomi se nam z namenom, zato se je treba v takih trenutkih predvsem vprašati kje smo in kaj počnemo. Zakaj vztrajamo v življenju, ki nas ne uresničuje in kaj smo v bistvu sami naredili na spremembi takega stanja. Izgorelost, kot posledica nepravilnega življenja, se lahko uredi s počitkom, aktivnostmi in prostim časom, priporočljivo je poiskati nasvet. Vsaka vrata se odpro in zapro z nasmehom in spoštovanjem,

pravi med drugim avtorica v svoji knjigi.

Tea Gorogranc je po poklicu diplomirana varstvoslovka in je do lani delala na urgenci v slovenjegraškem zdravstvenem domu. Zdaj se posveča izvedbi programa Fokus Visit Trim v Spočiti svetovalnici. Knjigo Pavza hitrosti lahko dobite pri avtorici, ki zdaj začasno živi v Šoštanju.

Milajka B. Komprej



Obletnica

80 let od izgradnje prvega javnega vodovoda v Šoštanj

pripravil: Miran Aplinc

Da je voda bogastvo, vemo takrat, ko je ni ali je nečista. Morda tudi zaradi samoumevnosti, ker vedno priteče iz vodovodne pipe, temu danes pač ne dajemo kakšne posebne pozornosti. Vedno pa ni bilo tako. Letos namreč mineva 80 let od izgradnje prvega javnega vodovoda v Šoštanju. K pisanju tega prispevka pa je še posebno pritegnil odkrit album fotografij izgradnje vodovoda iz leta 1931 (G. Rumpel A. D.) in seveda pomemben jubilej 100 let mestnih pravic Šoštanja.

Težave vodooskrbe Šoštanja je občina skušala reševati že leta 1890. Preko denarnih zavodov so uspeli zagotoviti polovico sredstev, vendar takrat niso uspeli, kot je zapisal Franc Hribnik, zaradi »premajhne podjetnosti in strankarskih zdrah«. Oskrba s pitno vodo je bila v Šoštanju v večini primerov individualna in urejena s pomočjo »zabitih« vodnjakov. To je kovinska cev, zabita v zemljo do podtalnice, ki so jo črpali na površje s pomočjo ročne črpalke. V tem času reka Paka še ni bila regulirana zato je pogosto poplavljala, kar je povzročalo težave glede kvalitete in količine vode v podtalnici. Zaradi težav s pitno vodo se je leta 1928 mestni odbor v Šoštanju odločil za izgradnjo javnega vodovoda. Pobudo za izgradnjo prvega javnega vodovoda in ustanovitev gradbenega odbora je dal novi župan Občine Šoštanj mesto dr. Fran Mayer.

Izvolili so vodovodni odsek, ki je skrbel, da je izgradnja potekala po načrtih. Za predsednika gradbenega odseka je bil izvoljen Ivan Rožič. Od možnih vodnih virov Raspodovnik, Topolšica in Bele Vode je bil izbran in zajet kot najprimernejši vir na Raspodovnikovem posestvu. Vir, imenovan Tajhtov izvir, na 590 m. n. m je imel pretok 7 litrov/s, kar je zadoščalo za oskrbo 1700 prebivalcev. Projekt za vodovod je bil izdelan v Ljubljani. Takratni župan dr. Franc Mayer je za izgradnjo vodovoda uspel pridobiti kredit pri Oblastni posojilnici v Celju v višini 1,730.000 din. Woschnagg, lastnik Tovarne usnja v Šoštanju, je bil med tistimi, ki je za izgradnjo vodovoda prispeval največje zneske. Vodo iz vodovoda so nameravali uporabljati za tehnološko vodo, medtem ko so požarno vodo črpali iz Pake. Ostala sredstva so vložili obrtniki, trgovci in ostali premožni meščani Šoštanja. Julija leta 1930 so razpisali ponudbe za dela pri izgradnji vodovoda. Najugodnejši ponudnik je bilo gradbeno podjetje UNION gradjevinsko

i trgovinsko D.D. Beograd, zastopnik izvajalca pa podjetje Rumpel d. d. Dela so začeli 21. julija 1930 in končali 29. novembra 1930. Zidarska, gradbena in zemeljska dela za izgradnjo vodovoda je prevzel zidarski mojster Martin Kumer iz Šoštanja s skupino 120 delavcev. Cevovod je bil od zajetja na Raspodovnikovem posestvu do vodohrana na Gorichah dolg 14 kilometrov. Vodni izvir je imel dve veji do zajetja. Najzahtevnejše je bilo gradbišče v dolžini 8,5 km mimo Mornove zijalke, Grebenška, Mostnarja, skozi Šenflorjanski graben, skozi Metleče do Kumra in Goric. Tam so 50 m nad mestom zgradili rezervoar s prostornino 1500 hl, od katerega je bilo razpeljano vodovodno omrežje po vsem mestu. Cevovod je šel mimo gostilne Ratajč, Zadružnega doma, en krak je bil speljan tudi do Marovške graščine. Železniško progo v Šoštanju je vodovod sekal pri gostilni Senica in meščanski šoli in nadaljeval pot čez Pako pod mostom. Vod je bil tam zavarovan pred niskimi temperaturami z debelo plastjo impregnirane plute in s svinčeno pločevino. Šoštančan Maks Dvornik je povedal, da je kot fantič opazil, da so razkopavali po Glavnem trgu v Šoštanju. V tem času je bilo v navadi, da so vodovodne trase gradili po sredini ceste, da ni bilo treba pridobivati dovoljenj in soglasij lastnikov zemljišč. Še istega leta so bila gradbena dela izvedena do te mere, da so omogočala začasno oskrbo prebivalcev iz vodovoda, ki je imel vgrajene tudi hidrante za požarno varnost. Gradbeni odbor za vodovod se je večkrat sestel, med drugim tudi pri gostilni Zapušek v Lokovici. Predkolavdacijska komisija si je potek del na trasi večkrat podrobno ogledala. Ob končnem prevzemu kolavdacijske komisije, na pomlad leta 1931, je vodni vrelec pri Raspodovniku v Belih Vodah župnik Erenko tudi posvetil, kot je bilo v navadi. Dela na vodovodu so bila v glavnem končana do 29. novembra 1930. V kratkem času štirih mesecev in pol je uspelo izvajalcem opraviti veliko delo, če upoštevamo, da so dela izvajali pretežno ročno.

	Opravljen dela	Vrednost v din
1	zajetje vode	27.988,50
2	rezervoar	135.553,30
3	tlačni prekinjevalni jašek	7396,50
4	varnostne sklopke	8479,30
5	podželezniški prehodi	26.361,92
6	zajetje do rezervoarja	1.210.161,03
7	krajevno omrežje	554.429,54
8	Marovški grad	186.542,24
	Skupni stroški	2.156.912,33

Tabela stroškov opravljenih del za vodovod leta 1931.



Po »preračunih« so za rezervoar izkopali 345 m³ zemlje in zahtevali doplačilo za 110 m³ izkopa v skalnat teren. Za izvedbo tlaka so uporabili 15 m³ stene 94 m³, ploščo 16 m³ betona, grobi in fini omet 170 m². Za cevovod so uporabili 977 m cevi debeline 60 mm, 6795 m cevi debeline 80 mm, 350 m cevi debeline 100 mm in 334 m cevi debeline 125 mm. Za izkop cevovoda v dolžini 8455 m so zahtevali 21000 din in doplačilo za izkop v skalnat teren (1500 m³) in betonerska dela za zaščito cevi. Po rekapitulaciji je bila vrednost opravljenih del 2.165.912,33 dinarjev.



Opravljen je bilo veliko delo in gradbeni odbor je pripravil zaključni izlet z avtobusom na Vranksko. Po končani izgradnji vodovoda je koncesijo za upravljanje vodovoda dobil priznani šoštanjski klepar Zelič, z vodnim virom na Raspodovnikovem posestvu pa je gospodarila Občina Šoštanj. Mesto je takrat štelu 1300 prebivalcev, od katerih je bila le polovica oskrbovanih iz vodovoda, ostali pa so še po drugi svetovni vojni uporabljali vodnjake. V ne prav redkih primerih onesnaženja podtalnice so vodo iskali v višje ležečih izviroh. V tem času porabo vode iz vodovoda še ni bila izmerjena z merilnimi števci, zato so pristojbino zaračunavali kar od iztokov. Kot iztok so šteli pipo, angleško stranišče ali kopalnico. Slednjih je bilo v vsem Šoštanju kakšnih 20. Mesečna pristojbina za vodo je znašala 3 dinarje na iztok. V času okupacije vodovodno omrežje ni utrpelo poškodb. Po vojni so se cene prispevkov za vodo dvignile za 1-krat.

Kot smo že zapisali, je po velikih naporih vodovodnega odbora in poslovnih potezah župana dr. Mayerja leta 1931 iz vodovodnih pip v Šoštanju vendarle pritekla čista voda. Projekt, s katerim je bila močno izboljšana kvaliteta življenja meščanov, predstavlja najpomembnejši komunalni dosežek v Šoštanju med obema svetovnimi vojnama. Ob velikem uspehu so spoštovanemu županu Šoštanja ob njegovi 65-letnici tudi v Slovincu čestitali z besedami: »Jubilantu, ki je zvest prijatelj in naročnik Slovence, k pomembnemu jubileju iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih let.« Velik ugled, zasluge in dosežki so mu končno prinesli tudi naziv častnega meščana mesta Šoštanja. Največji poklon pa so mu dale šoštanjske žene, ko so mu v zahvalo za tekočo vodo podarile *Nimfo*, delo akademskega kiparja Ivana Napotnika.



Pozojeva grajska pot – za otroke in odrasle

V soboto, 1. oktobra, se je nekaj več kot štirideset pohodnikov prvič podalo po Pozojevi grajski poti okoli Velenja. Pohoda so se udeležili otroci, ki so jih spremljali odrasli, pod vodstvom Špele Poles, soavtorice knjižnega vodnika po Pozojevi grajski poti.



Foto: Berivka

Pohodniki so se zbrali pred Vilo Bianco in se čez mestno središče podali do gradu Šalek, kjer je bil postanek z malico. Nato so se odpravili proti ruševinam gradu Ekenštajn in nazaj na Velenjski grad. Tam jih je čakalo – dobesedno – veliko presenečenje: Pozoj (maskota) in Pozojeva sladica, s katero so zaključili pohod ter prijetno in poučno druženje.



Foto: arhiv MOV



Foto: Berivka

Pozoj je na Velenjskem gradu sprejel prve pohodnike po Pozojevi grajski poti. Najbolj so se ga razveselili najmlajši.



Foto: Berivka

Pozojeva sladica, s katero so se pohodniki posladkali po triurni poti.

0 Pozojevi grajski poti

Namenjena je otrokom in odraslim. Kot tematska pot je nastala v okviru projekta Custodes, ki sta ga sofinancirali Mestna občina Velenje in Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) iz programa Srednja Evropa. Na sklenjeni poti si ogledamo in spoznamo pet znamenitosti. To so štirje gradovi: Velenjski grad in gradovi Šalek, Ekenštajn in Turn ter območje potopljenih Škal (nekdanje središče Šaleške doline). Ker spoznavamo gradove, se pot imenuje »grajska«. Ker pa nas od gradu do gradu spremlja Pozoj, je pot poimenovana tudi po njem: **Pozojeva grajska pot**.

Pot lahko v celoti prehodimo in v pretežnem delu prekosarimo. Zasnovana je kot nekajurni izlet za starejše otroke v spremstvu odraslih.

desno: Zemljevid poti, s pomočjo katerega se zlahka orientiramo po Pozojevi grajski poti.



Izhodišče in zaključek poti je Vila Bianca. Tam je turistično-informacijski center (TIC), kjer dvignemo kartonček za zbiranje žigov. Te poiščemo na predstavitvenih tablah pri posamezni znamenitosti. Če nam uspe obiskati vseh pet točk, zberemo pet žigov. Na TIC-u ob predložitvi kartončka z vsemi žigi dobimo nagrado – Pozojevo nalepko, ki jo nalepimo v okvirček na koncu vodnika.



Foto: arhiv MOV

Ob vsaki znamenitosti so postavljene predstavitvene table z osnovnimi informacijami o znamenitosti in Pozojevi poti v slovenskem in angleškem jeziku.

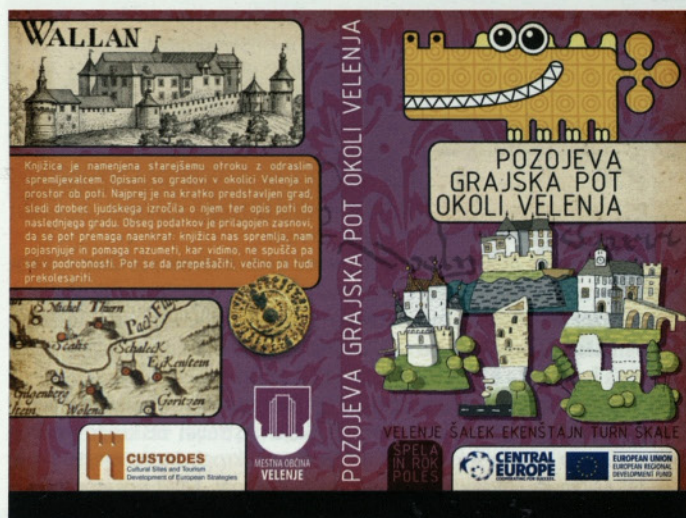


Foto: Berivka



Pozojeva nalepka, ki jo prejmejo pohodniki, ko obišejo vseh pet znamenitosti in zberejo pet žigov Pozoj je bajeslovno bitje iz zakladnice Šaleške doline. Po ljudskem izročilu se je izvalil iz rdečega jajca, ki ga je znesel sedemletni petelin. Jajce se je kar samo pogreznilo v podzemno jezero sredi gore Kozjak, kjer je Pozoj zrasel, v silni nevihti prekljuval gorsko steno in prišel na plan.

Na pot se lahko podamo posamično ali organizirano (več informacij o organiziranem vodenju dobite na TIC-u Velenje). Spremlja nas knjižica – vodnik, ki je tako majhen, da ga lahko spravimo v žep ali nahrbtnik. Avtorja vodnika sta Špela in Rok Poles. Pripravljen je v dveh jezikovnih različicah: v slovenskem in angleškem jeziku. V vodniku so: natančen potek poti, osnovni podatki o vsaki znamenitosti, ljudsko izročilo, kaj je še zanimivo ob poti, kam lahko pogledamo za več informacij. Nivo le-teh je prilagojen namenu vodnika po poti, ki opisuje predvsem, kar vidimo in kar bi utegnili zanimati otroke.



Vodnik po Pozojevi grajski poti, s pomočjo katerega spoznavamo izbrane kulturne in naravne znamenitosti Velenja. Vodnik je namenjen domačim in tujim obiskovalcem ter turistom. Natisnjen je v slovenskem in angleškem jeziku.

Vabljeni na pot.

Berivka

levo: Otroci so z navdušenjem zbirali žige, ki so na predstavitvenih tablah pri posamezni točki.

Šport in rekreacija

Odbojka

Po dveh krogih tekmovanja Liga Žoga miga (trije turnirji) so deklice trdno na 2. mestu lestvice. Malce pred njimi je na prvem mestu ekipa Formisa in krepko za njimi na tretjem mestu ekipa Prevalj.

Razen ekipe Formis, ki je bila v obeh tekmah boljša, so deklice vse ekipe premagale z rezultatom 3 : 0 v nizih. Starejše igralke po iglarskem stažu so s konstantno in borbeno igro dominirale na igrišču. Tudi najmlajše so dobile priložnost vstopiti v igro in prav tako odlično opravile svoje delo.

Konec meseca bo v Mislinji finalni turnir. Sodelujoče ekipe bodo glede na mesto, ki ga zasedajo na lestvici, razdeljene v dve skupini, in se bodo borile za končni vrstni red. Naše deklice se bodo pomerile z ekipama Formisa in Prevalj.

S tekmovanjem v državnem prvenstvu so v kvalifikacijski skupini »L« priče starejše deklice. V letošnji sezoni pod vodstvom Borisa Plambergerja že nizajo prve uspehe.

V prvem krogu so 6. 11. v Šempetru premagale ekipo Alianse in Mozirja z 2 : 1 v nizih. V drugem krogu 20. 11. so bile v Šoštanju zopet boljše od Alianse z 2 : 1 v nizih in v zelo izenačenem boju 1 : 1 v nizih tretjega na razliko klonile proti ekipi ŽOK Mislinja. Tretji krog so proste, četrti krog 18. 12. pa odhajajo v Mozirje.

Breda Goltnik



Foto: I. Medved

Strelska tekma veteranov

Območno združenje slovenskih častnikov Laško je v soboto, 24. septembra 2011, izvedlo 1. strelsko tekmovanje v streljanju s polavtomatsko puško CZ kalibra 7,62 mm. Na tekmovanje so bila vabljeni vsa združenja Zveze slovenskih častnikov, Zveze veteranov vojne za Slovenijo in Policijskega veteranskega združenja Sever. Tekmovanje je potekalo v Zgornji Rečici pri Laškem. Pokrovitelj tekmovanja je bila Zveza slovenskih častnikov, ki je prispevala pokale in medalje za tekmovalce, in Občina Laško. Tekmovanja se je udeležil predsednik Zveze slovenskih častnikov polkovnik dr. Bojan Potočnik in župan Občine Laško Franc Zdolšek.

Tekmovanja se je udeležilo 15 ekip, med njimi tudi ekipa Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj v sestavi Franc Oštir, Vojko Ovčjak in Zdenko Zajc. Zmagala je ekipa OZSČ Brežice I., odlično drugo mesto je osvojila ekipa OZVVS Šoštanj z 66 osvojenimi krogi, tretje mesto pa je osvojila ekipa OZSČ Laško z 59 nastreljanimi krogi.

Med 48 tekmovalci so bili v posamični konkurenci najboljši Slavko Planinc iz ekipe PD Sever za celjsko območje II., ki je nastreljal 68 krogov, drugo mesto Drago Vimpolšek iz OZSČ Brežice s 66 krogi, tretje mesto pa je zasedel Milan Konovšek iz OZSČ Laško z 59 krogi. Med posamezniki iz ekipe iz OZVVS Šoštanj je bil najboljši Franc Oštir, ki je zasedel odlično peto mesto s 56 krogi, osmo mesto je zasedel Vojko Ovčjak enaindvajseto mesto pa Zdenko Zajc. V kategoriji ženske posamično so prva tri mesta zasedle tekmovalke iz OZSČ Laško.

Zdenko Zajc



Foto: arhiv

Odličan začetek Elektre v novi tekmovalni sezoni v 1.SKL, Ligi Telemach

Za nami je dober mesec tekmovanja članske ekipe KK Elektra na dveh frontah (v Ligi Telemach in pokalu SPAR). Izjemen začetek sezone je za vse malce nepričakovan, saj si je le redko kdo pred začetkom sezone upal napovedati tako dobre igre Elektre. Iz lanske sezone dobro prevetrena in na novo sestavljena članska ekipa s kar nekaj novinci (Žiga Zagorc, Sanel Bajramlić, Mensud Julević in Jure Guna), z mladimi močmi (Jan Rizman, Aldin Hasić, Danijel Pajević, Urban Bukovič, Vid Puc, Jan Kosi in Aljaž Šlutej – kadetski reprezentant Slovenije) in preostalimi starogardniki iz pretekle sezone (Salih Nuhanović – kapetan, Tadej Horvat, Brane Lekić in Đorđe Lelić) igra v tem času najboljšo obrambo v ligi in s kolektivnostjo ter borbenostjo premaguje svoje nasprotnike tako v Ligi Telemach (4 zmage in le 1 poraz) kot v pokalu SPAR (4 gladke zmage in uvrstitev v 5. krog tekmovanja). Za dobre igre pa ima veliko zaslug tudi povsem spremenjeni



Foto: Tomaž Sinigajda

trenerški štab (Žiga Mravljak in Sebastjan Krašovec) na čelu z glavnim trenerjem Gašperjem Potočnikom, ki ima res obilico trenerskih izkušenj tudi z delom v slovenski reprezentanci. Dobra novica je tudi vedno bolj polna športna dvorana Šoštanj ob članskih tekmah. Ob odličnem vzdušju v ekipi in trdemu delu na treningu se lahko nadejamo tudi dobrega nadaljevanja v prvenstvu ter v pokalu SPAR.

Tomaž Sinigajda

Najtežje taborniško tekmovanje uspešno za nami!

Najtežje taborniško orientacijsko tekmovanje ROT je za nami. Letos je ROT potekal od 23. 9. do 25. 9. 2011 v okolici Velenja. To zares izjemno zahtevno taborniško tekmovanje poteka 2 dni. V soboto zgodaj zjutraj ekipe krenejo na pot, s seboj vsak član ekipe nosi vso opremo za preživetje v naravi (oblačila, hrana za 2 dni, kotliček, sekuro, šotorska krila, iz katerih si mora ekipa zvečer postaviti bivak, spalno vrečo in ležalno podlogo ...). Težaven in zelo utrujajoč teren je terjal svoj davek in nekatere ekipe so na prostor za bivakiranje prišle šele zvečer. Tam pa so si še morali postaviti bivak in ognjišče ter si skuhati golaž (vse to se tudi ocenjuje). Dan je bil tako za nekatere ekipe, kar 59 jih je prišlo iz vse Slovenije, res zelo dolg. V nedeljo pa zopet vstajanje zelo zgodaj zjutraj (ob 6.00) in ponovno na pot. Nedeljski del orientacije je bil malo krajši, a prav tako precej težak. Za povrh vsega pa so ekipe morale še preveslati Velenjsko jezero. Na cilj so tako ekipe prišle šele okoli 13. ure.

Tovrstno taborniško tekmovanje je res najtežje in zahteva ogromno znanja iz orientacije in drugih taborniških znanj (na kontrolnih točkah, ki so posejane po trasi proge, je potrebno opravljati različne naloge, npr. signalizacija, risanje skic, prehod minskega polja ...). Vsekakor elitno taborniško tekmovanje, na katerem so naše ekipe (letos so bile kar 3 ekipe Rodu Pusti grad, vsaka v svoji tekmovalni kategoriji) dosegle odlične rezultate. Dekleta so v kategoriji PP dosegle odlično 5. mesto (od 7. ekip), fantje v kategoriji PP odlični 6. (od 17. ekip) in mešana ekipa v kategoriji GRČ je bila imenitna 6. (od 19 ekip v konkurenci).

Da je bil ves trud poplačan, so naši tekmovalci ugotovili na zaključni podelitvi, saj so dosegli res zavidanja vredno 3. mesto v skupnem seštevku (vseh rodov, ki so sodelovali, je bilo 18).

ROT nam je omogočil tudi uživanje v čudoviti naravi naše širše okolice in srečanja s prijaznimi ljudmi.

SiNi

Uspešni na Močnih ukanah

Po dolgem času smo v Rodu Pusti grad Šoštanj odločili, da se bomo udeležili taborniškega tekmovanja Močne ukane, ki ga je tudi letos organiziral taborniški rod iz Medvod. Sestavili smo dve GG ekipi (taborniki starosti 11 do 14 let) in 1 žensko ekipo GRČ. 15. oktobra smo skupaj z velenjskimi taborniki napolnili avtobus in krenili na pot proti Medvodam.

Kaj sploh so Močne ukane? To je taborniško tekmovanje, sestavljeno iz 8 šaljivih iger in nočne orientacije. Igre so iz gledalcev izvajale obilico smeha, v nas pa spodbudile pravi tekmovalni duh. Nočni del tekmovanja je bil precej bolj zahteven, saj ima noč svojo moč in orientiranje s kompasom in zemljevidom ter gibanjem po neznanem terenu ponoči, kjer je edina svetloba tista, ki prihaja iz tvoje ročne svetilke, res ni enostavna naloga. A ker je to tekmovanje namenjeno učenju orientacije, so na progo poleg tekmovalcev lahko odšli tudi vodniki. Po dobrih 5 urah (ali tudi več) hoje, prehojenih 7 kilometrih trase (v to številko ni všteto tudi izgubljen tavanje in iskanje kontrolnih točk) sta obe naši ekipi srečno prispeli na cilj, kjer jih je že čakal topel čaj in večerja.

Po krepčilnem spancu (kolikor si v hrupu, ki so ga ustvarjali ostali v telovadnici, sploh lahko



Foto: SiNi



Foto: Tomaž Sinigajda

spal) je zjutraj sledila še podelitev nagrad najboljšim. Šoštanjčani smo se odrezali kar dobro. Ekipa GRČ je dosegla res odlično 3. mesto, naši preostali ekipi pa sta se v temni noči dodobra izgubili in sta tako dosegli malo slabše uvrstitve. A nič ne de! Vsaka izkušnja šteje in naslednje leto bo že veliko bolje.

Neprespani in utrujeni od naporene hoje, a vendarle zelo zadovoljni, smo domov prispeli še ravno pravi čas, da smo ulovili nedeljsko kosilo.

SiNi

Ribiči

Casting Šoštanj

Svetovni pokal v castingu za leto 2011 v Šoštanju na najlepšem tekmovalnem poligonu na svetu

Ribiški družini Paka Šoštanj je bila po odlično izvedenih mednarodnih tekmovanjih in organizaciji mladinskega svetovnega prvenstva v castingu za mladince in mladinke 2010 v Šoštanju v letu 2011 zaupana organizacija in izvedba finala svetovnega pokala v castingu za člane in članice.

V ta namen se je v Ribiški družini Paka Šoštanj obnovila dolgoletna,

električno napeljavo in vodovod ter notranjost Doma ribičev. Nova najemnica pa poleg točenja pijače nudi tudi raznovrstne malice in hrano po naročilu v na novo opremljeni kuhinji. Okolica je tako prava zelena oaza – razgledna točka, poligon pa je obdan z novo kamnito tekmovalno traso, na kateri lahko ribiči in turisti uživajo ob ribiških dogodivščinah.

Z vsemi opravljenimi deli, ki jih ni bilo malo, je Dom ribičev prerasel v lep casting center s travnatim poligonom, ki je ob kolesarski stezi Velenje–Šoštanj in je že postal priljubljena točka za obiskovalce in kolesarje.

Zaključek svetovnega pokala je tako potekal od 16.9. do

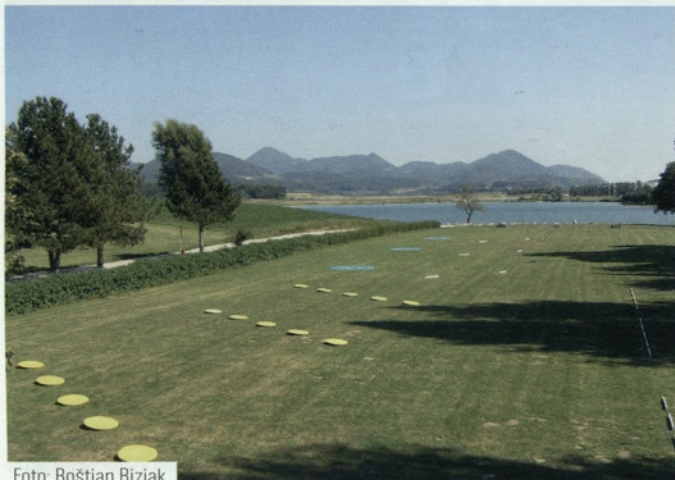


Foto: Boštjan Bizjak

večgeneracijska želja, da bi tovrstna tekmovanja potekala ob Domu ribičev na travnatem poligonu. Ker dosedanji poligon ni ustrezal vsem potrebnim svetovnim tekmovalnim predpisom, smo uredili casting center s tekmovalnim poligonom v Šoštanju. Zato smo podaljšali in razširili travnati poligon in tako izpolnili vse zahteve glede dolžin in širine tekmovalnih prog, ki so predpisane in potrebne za izvedbo svetovnega pokala v vseh petih disciplinah v castingu (D1 muha cilj, D2 muha daljava, D3 obtežilnik natančnost, D4 obtežilnik cilj, D5 obtežilnik daljava).

Pri tem smo tudi dodatno uredili okolico Doma ribičev s razširitvijo parkirnega prostora, na novo položili in uredili električno napeljavo za prireditve, na novo uredili odvodnjavanje meteornih voda. Skupaj z novo najemnico Doma ribičev pa smo uredili tudi vso dotrajano

18.9. 2011 v Šoštanju. Tri reprezentance pa so v Šoštanj prispele že tri dni prej, kjer so trenirali, v prostem času pa uživali v lovljenju rib z umetno muho v naših rekah.

Ostale reprezentance s spremljevalci pa so prispele v petek in bile nameščene v zdraviliškem kompleksu Terme Topolšica. Tekmovanja so se udeležili tekmovalci iz 7 držav (Avstrije, Češke, Slovaške, Hrvaške, Švice, Nemčije in Slovenije). Med njimi so bili tudi večkratni svetovni prvaki in prvakinja, tako posamezno kot ekipno na nedavno končanem svetovnem prvenstvu na Češkem.

Tekmovanje je potekalo v soboto na novem poligonu v Šoštanju. Tekmovalci in spremljevalci se kar niso mogli načuditi, kaj smo postorili od lanskega leta, ko so bili naši gostje na Domu ribičev ob svetovnem prvenstvu v castingu 2010. Tekmovanje



Foto: Boštjan Bizjak



Foto: Boštjan Bizjak



Foto: Boštjan Bizjak

je spremljalo lepo sončno vreme, tako da so bili pogoji za tekmovalce optimalni.

Tako je v moški konkurenci med posamezniki 1. mesto osvojil Jan Luxa (Češka), skupno osvojenih 528,300 točk; 2. mesto je osvojil Patrik Lexa (Češka), skupno osvojenih 524,355 točk; 3. mesto pa je osvojil Jan Meszaros (Slovaška), skupno osvojenih 523,675 točk.

V ženski konkurenci pa je 1. mesto osvojila Jana Brončkova (Češka), skupno osvojenih 457,505 točk; 2. mesto je osvojila Tereza Havelkova (Češka), skupno osvojenih 450,100 točk; 3. mesto pa je osvojila Rebeka Erent (Hrvaška), skupno osvojenih 390,010 točk.

V ekipnem tekmovanju za Donavsko-jadranski pokal pa je bila

najboljša ekipa Češke v postavi Jan Luxa, Patrik Lexa. Skupaj sta osvojila 1052,655 točk. S tem je ekipa Češke drugič zapored osvojila Donavsko-jadranski prehodni pokal.

Tekmovanja se je udeležil tudi generalni sekretar svetovne casting organizacije dr. Josef Doležal, ki se je organizatorjem zahvalila za odlično organizacijo in izvedbo tekmovanja, posebej pa je še poudaril, da je v Šoštanju sedaj zgrajen in najlepše urejen casting center na svetu, katerega

nam zavidajo mnogi svetovni tekmovalci in tekmovalke.

Vsi tekmovalci in spremljevalci so bili z organizacijo, namestitvijo v Termah Topolšica in izvedbo tekmovanja ter prehrano zelo zadovoljni.

Vsi skupaj so nam zavidali urejenost novega centra in nam ob slovesu še enkrat potrdili vsi v en glas, da je casting center (Dom ribičev s poligonom in urejeno okolico) najlepši casting center na svetu.

Ob zaključku tekmovanja je pokale in medalje podelil tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih in se vsem udeležencem zahvalil za odlične rezultate, organizatorjem – članom RD Paka Šoštanj – pa zahvalil za odlično izvedeno tekmovanje in urejenost novega casting centra v Šoštanju z okolico. Ob tej priložnosti se je predsednik RD Paka Šoštanj Franc Ravnjak zahvalil županu ter članom in sodnikom, ki so marljivo pripravljali vse potrebno za tekmovanje in pripomogli k odlični izvedbi le-

ttega, še posebej pa se je zahvalil vsem tistim, ki so s svojim delom in znanjem ter s skupnimi močmi z ribiči pripomogli, da je v Šoštanju zrastel najboljši casting center na svetu.

Ob slovesu v nedeljo pa je vsem udeležencem predsednik Franc Ravnjak zaželel srečno pot domov in na čim prejšnje ponovno snidenje v Šoštanju.

Boštjan Bizjak

Veteranski lov rib s plovcem

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj je pod pokroviteljstvom Občine Šoštanj v počastitev praznika, ki ga občina praznuje 20. septembra, organiziralo že 4. tekmovanje Zveze veteranov vojne za Slovenijo in Zveze policijskih veteranskih društev SEVER v lovu rib s plovcem Šoštanj 2011. Tekmovanje je potekalo drugo oktobrsko soboto na Družmirskem jezeru. Na prvem tekmovanju leta 2008 je sodelovalo 19 ekip, letos pa se je tekmovanja udeležilo osem ekip, skupno 35 tekmovalci in spremljevalci. Zaradi slabe vremenske napovedi so mnoge ekipe tekmovanje odpovedale in se ga niso udeležile. Poleg ekip veteranov vojne za Slovenijo so se tekmovanja udeležili tudi veterani policijskega veteranskega združenja Sever za Koroško. Tekmovanje je ob 9. uri odprl predsednik OZVVS Šoštanj Leon Stropnik, podrobna pojasnila in pravila tekmovanja pa je predstavil predsednik organizacijskega odbora ribiškega tekmovanja oz. predsednik RD Šoštanj Franc Ravnjak. Ob prijetnem vzdušju v precej hladnem vremenu, saj je bližnje vrhove pobelil sneg, je čas kar hitro mineval, tekmovalci pa so pod budnim očesom sodnikov iz Ribiške družine Šoštanj ne najbolj uspešno polnili svoje mreže s krapji, ploščiči, amurji in drugimi manjšimi ribami.

Po treh urah napetih pričakovanj je ob 12. uri sledilo tehtanje in ocenjevanje ulova. Tehtnice so pokazale, da je bila najuspešnejša ekipa Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj s 3.034 g

ulova, drugo mesto je osvojila ekipa Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šmarje pri Jelšah s 685 g, tretje mesto pa je dosegla ekipa Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Dravska dolina 1 s 360 g ulova.

Med posamezniki je prvo mesto osvojil Silverij Koželjnik iz OZVVS Šoštanj s 3.034 g, drugo mesto je pripadlo Goručan Dušanu iz OZVVS Šmarje pri Jelšah s 685 g, tretje mesto pa je osvojil Gregor Rijavec iz OZVVS Log-Dragomer-Lukovica s 360 g ulova.

Prehodni pokal Občine Šoštanj na 4. tekmovanju v lovu rib s plovcem za leto 2011 je od lanskoletnih zmagovalcev iz OZVVS Šmarje pri Jelšah tako prejela ekipa OZVVS Šoštanj. Pokale in medalje najboljšim ekipam, posameznikom in zmagovalni ekipi, ki je prejela prehodni pokal, je podelil župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih. Za izredno dobro organizacijo tekmovanja gre zahvala predsedniku RD Šoštanj in podpredsedniku predsedstva OZVVS Šoštanj Francu Ravnjaku. Sodelujoči so pohvalili dobro organizacijo tekmovanja, ki je ob hladnem, vendar dokaj lepem vremenu potekalo brez zapletov. Tekmovanje so zaključili s prijetnim druženjem v prenovljeni ribiški koči RD Šoštanj ob dobri hrani, z upanjem in obljubami, da se naslednje leto ponovno srečajo na 5. tradicionalnem tekmovanju v lovu rib s plovcem Šoštanj 2012.

Zdenko Zajc



Foto: Boštjan Bizjak

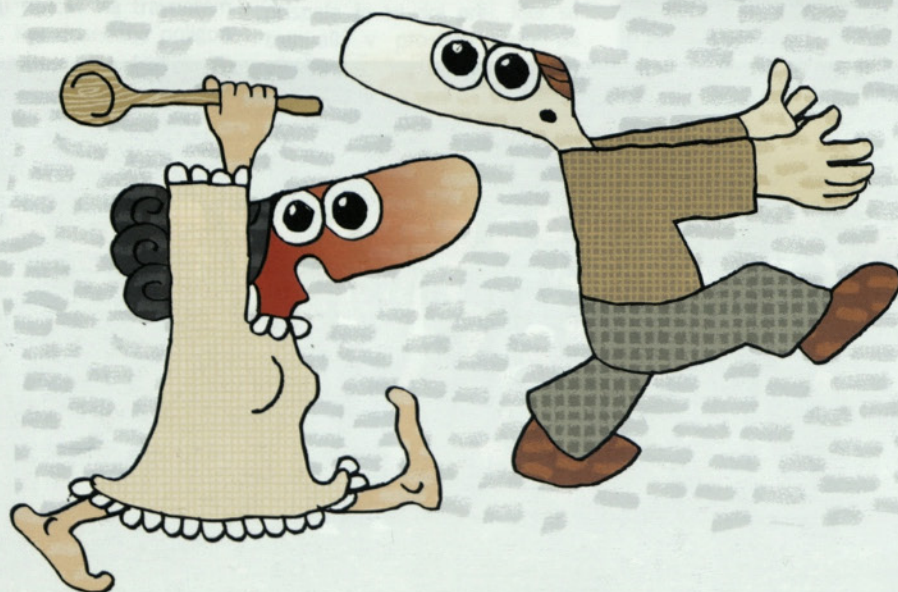
Iš piš ti loviš!

zbrala: Špela Poles (junij 2011)
povedala: Marija Janežič
ilustriral: Rok Poles

Pošljite izštevanko, ki se jo spominjate na naslov: is.pis.ti.lovis@gmail.com

Ljudska izštevanka

Stara | baba | pisa|la,|
pisa | pisa | pisa|la,|
pisa|la | jih je | petnajst,|
mora | bit jih | pa | šestnajst. |



Ljudska izštevanka

Figule fagule,
rompompom.
Kjer te najdem,
tam te bom.

ZAVODNJE IMA TALENT



Kulturno društvo Ivan Napotnik Zavodnje je v soboto 5. 11. 2011 v novem domu krajanov priredilo zabaven večer z naslovom Zavodnje ima(jo) talent. Nastopilo je kar šestnajst domačih talentov v različnih zvrsteh. Preko dvesto gledalcev so nastopajoči zabavali kar pol drugo uro, za kar so poželi prave ovacije. Bilo je veliko smeha, zabave in presenečenj, kar je bil tudi namen prireditve. Po prireditvi je organizator z domačim ansamblom poskrbel za zabavo do jutranjih ur. Vsem nastopajočim in sodelujočim, se odbor kulturnega društva Ivan Napotnik lepo zahvaljuje za izvrstno predstavo.



*Odbor KUD Zavodnje
foto: KUDZ*



dr. UROŠ

ZA ŠALE

SLS

Velenje

Sp Do 35

LIST

2011

352(497.4 Šoštanj)



9006116,11

COBISS •

Vztrajno proti cilju:

- povrniti spoštovanje delavcem in ohraniti dosedanja delovna mesta
- povrniti občutek solidarnosti in skrb za sočloveka
- zagotoviti uresničitev razvojnih programov tretje razvojne osi
- zagotoviti večjo samooskrbo z energijo in hrano ter oživitev podeželja
- ustvariti možnosti za nova delovna mesta in prvo zaposlitev mladih
- ustvariti razmere za lepše življenje nas in prihodnost naših otrok

**Ustvarimo skupaj lepšo prihodnost
Šaleške doline!**

Dr. Uroš Rotnik